

17.11.2016

A8-0011/2

Amandman 2

Roberto Gualtieri

u ime Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvješće

Brian Hayes

Djelatnosti i nadzor institucija za strukovno mirovinsko osiguranje
COM(2014)0167 – C7-0112/2014 – 2014/0091(COD)

A8-0011/2016

Prijedlog direktive

–

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA *

na prijedlog Komisije

DIREKTIVA (EU) 2016/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od

o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

(preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom

█.

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53.,
članak 62. i članak 114. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL C 451, 16.12.2014., str. 109.

² Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od ...

budući da:

- (1) Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ značajno je izmijenjena nekoliko puta². S obzirom na daljnje izmjene tu bi direktivu radi jasnoće trebalo preinačiti.
- (2) ***Na unutarnjem tržištu institucije za strukovno mirovinsko osiguranje (IORP) trebale bi imati mogućnost poslovanja u drugim državama članicama osiguravajući pritom visoku razinu zaštite i sigurnosti članovima i korisnicima programa strukovnog mirovinskog osiguranja.***
- (3) ***Cilj je ove Direktive minimalno usklađivanje te stoga njome ne bi trebalo sprječavati države članice da zadrže ili uvedu daljnje odredbe radi zaštite članova i korisnika programa strukovnog mirovinskog osiguranja, pod uvjetom da su takve odredbe u skladu s obvezama država članica prema pravu Unije. Ova Direktiva ne odnosi se na pitanja nacionalnog socijalnog, radnog, poreznog ili ugovornog prava, ili na adekvatnosti mirovinskog osiguranja u državama članicama.***

¹ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

² Vidi Prilog I., dio A.

- (4) *Kako bi se dodatno olakšala mobilnost radnika među državama članicama, ovom se Direktivom žele osigurati dobro upravljanje, pružanje informacija članovima programa te transparentnost i sigurnost strukovnog mirovinskog osiguranja.*
- (5) *Način na koji su institucije za strukovno mirovinsko osiguranje organizirane i uređene znatno se razlikuje među državama članicama. Programima strukovnog mirovinskog osiguranja upravljaju i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i društva za životno osiguranje. Stoga nije primjereno usvojiti jednak pristup prema svim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje. Komisija i Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) (EIOPA) osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹ trebali bi u svojem djelovanju voditi računa o različitim tradicijama država članica te bi pri određivanju organizacije institucija za strukovno mirovinsko osiguranje trebali djelovati ne dovodeći u pitanje nacionalno socijalno i radno pravo.*

¹ *Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).*

- (6) Direktiva 2003/41/EZ predstavljala je prvi zakonodavni korak na putu prema unutarnjem tržištu za strukovno mirovinsko osiguranje, organiziranom na razini Unije. Istinsko unutarnje tržište za strukovno mirovinsko osiguranje i dalje je presudno za gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta u Uniji te za suočavanje s izazovom starenja društva. Ta direktiva iz 2003. nije tako temeljito izmijenjena da bi se njome uveo suvremeni sustav upravljanja temeljen na riziku za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje. ***Odgovarajuća regulacija i nadzor na razini Unije i na nacionalnoj razini i dalje su važni za razvoj sigurnog strukovnog mirovinskog osiguranja u svim državama članicama.***
- (7) ***Kao opće načelo, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje trebale bi, prema potrebi, uzimati u obzir cilj osiguravanja međugeneracijske ravnoteže programa strukovnog mirovinskog osiguranja na način da nastoje ostvariti pravednu raspodjelu rizika i koristi među generacijama u strukovnom mirovinskom osiguranju.***

- (8) Potrebno je **odgovarajuće** djelovanje kako bi se dodatno **unaprijedili** sustavi dopunske privatne mirovinske štednje kao što su **programi strukovnog mirovinskog osiguranja**. To je važno jer su sustavi socijalne sigurnosti pod sve većim pritiskom, što znači da se sve više oslanjamo na strukovne mirovine **kako bi** dopunili **druge oblike mirovinskog osiguranja**. **Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje imaju važnu ulogu u dugoročnom financiranju gospodarstva Unije te u osiguravanju sigurnih mirovina. One su ključan dio gospodarstva Unije jer u ime otprilike 75 milijuna članova i korisnika upravljaju imovinom vrijednom 2,5 bilijuna EUR.** Strukovne mirovine trebalo bi **unaprijediti** ne dovodeći, međutim, u pitanje **veliku** važnost mirovinskih sustava socijalne sigurnosti kao sigurne, trajne i djelotvorne socijalne zaštite koja bi trebala jamčiti pristojan životni standard u starijoj životnoj dobi te bi stoga trebala predstavljati središnju točku cilja učvršćivanja **europskih socijalnih** modela.
- (9) **U svjetlu demografskih kretanja u Uniji i stanja nacionalnih proračuna, strukovno mirovinsko osiguranje vrijedan je dodatak mirovinskim sustavima socijalne sigurnosti. Otporan mirovinski sustav obuhvaća raznolik raspon proizvoda, raznolikost institucija te djelotvorne i učinkovite nadzorne prakse.**

- (10) *Države članice trebale bi zaštititi radnike od siromaštva u starijoj životnoj dobi i promicati dopunske mirovinske programe povezane s ugovorima o radu kao dodatno pokriće uz mirovine iz javnih mirovinskih sustava.*
- (11) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, osobito pravo na zaštitu osobnih podataka, *sloboda* poduzetništva, *pravo na vlasništvo, pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje* i pravo na visoku razinu zaštite potrošača, posebno osiguravanjem više razine transparentnosti mirovinskog osiguranja, informiranog osobnog financijskog i mirovinskog planiranja kao i olakšavanjem prekogranične *djelatnosti* institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i *prekograničnog prijenosa mirovinskih programa*. Ova Direktiva treba se provoditi u skladu s tim pravima i načelima.
- (12) *Posebice bi olakšavanje prekogranične djelatnosti institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i prekograničnog prijenosa mirovinskih programa pojašnjavanjem relevantnih postupaka i uklanjanjem nepotrebnih prepreka moglo imati pozitivan utjecaj na dotična poduzeća i njihove zaposlenike, bez obzira na to u kojoj državi članici rade, i to centralizacijom upravljanja mirovinskim uslugama koje se pružaju.*

- (13) *Prekogranična djelatnost institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ne bi trebala dovesti u pitanje nacionalno socijalno i radno pravo, mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja države članice domaćina, koje je primjenjivo na odnos između poduzeća koje nudi strukovne programe („pokroviteljsko poduzeće”) te članova i korisnika. Prekogranična djelatnost i prekogranični prijenos mirovinskih programa razlikuju se te bi trebali biti uređeni različitim odredbama. Ako prekogranični prijenos mirovinskog programa rezultira prekograničnom djelatnosti, trebale bi se primjenjivati odredbe o prekograničnoj djelatnosti.*
- (14) *Ako se pokroviteljsko poduzeće i institucija za strukovno mirovinsko osiguranje nalaze u istoj državi članici, činjenica da članovi ili korisnici mirovinskog programa imaju prebivalište u drugoj državi članici sama po sebi ne čini prekograničnu djelatnost.*
- (15) *Države članice trebale bi voditi računa o tome da je potrebno zaštititi mirovinska prava radnika koji su privremeno poslani na rad u drugu državu članicu.*

- (16) Unatoč stupanju na snagu Direktive 2003/41/EZ, **prekogranična djelatnost ograničena je zbog razlika u nacionalnom, socijalnom i radnom pravu. Štoviše**, i dalje postoje važne bonitetne prepreke zbog kojih je za institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** prekogranično upravljanje mirovinskim programima skuplje. **Osim toga**, potrebno je **poboljšati** postojeću minimalnu razinu zaštite članova i korisnika. To je još važnije i zbog toga što rizike dugovječnosti i tržišne rizike sve više snose članovi i korisnici, a ne institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ili pokroviteljsko poduzeće. Osim toga, potrebno je povećati postojeću minimalnu razinu informiranja članova i korisnika. ■
- (17) Bonitetna pravila utvrđena u ovoj Direktivi namijenjena su i osiguravanju visokog stupanja sigurnosti **svim** budućim umirovljenicima uvođenjem strogih nadzornih standarda i omogućavanju **dobrog, razboritog i** učinkovitog upravljanja programima strukovnog mirovinskog osiguranja.

- (18) Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* trebale bi biti potpuno odvojene od bilo kojeg pokroviteljskog poduzeća i poslovati na temelju kapitalizacije u svrhu osiguravanja mirovina. Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje posluju s isključivom svrhom osiguravanja mirovina trebale bi imati slobodu pružanja usluga i slobodu ulaganja te podlijegati samo koordiniranim bonitetnim zahtjevima, bez obzira na to smatraju li se te institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* pravnim subjektima.
- (19) Države članice trebale bi u skladu s načelom supsidijarnosti zadržati punu nadležnost za organizaciju svojih mirovinskih sustava kao i za odluke o ulozi svakog od triju „stupova” mirovinskog sustava u pojedinim državama članicama. U kontekstu drugog stupa, one bi također trebale zadržati punu nadležnost za ulogu i funkcije različitih institucija koje osiguravaju strukovne mirovine, kao što su mirovinski fondovi za cjelokupnu gospodarsku granu, korporativni mirovinski fondovi i društva za životno osiguranje. Ovom se Direktivom ne namjerava dovesti u pitanje ovo posebno pravo *država članica, već ih potaknuti da izgrade odgovarajuće, sigurno i održivo strukovno mirovinsko osiguranje te da olakšaju prekograničnu djelatnost.*

- (20) *Uzimajući u obzir potrebu da se dodatno poboljša strukovno mirovinsko osiguranje, Komisija bi trebala osigurati znatnu dodanu vrijednost na razini Unije poduzimanjem daljnjih koraka za podršku suradnji država članica sa socijalnim partnerima na poboljšanju drugog stupa programa mirovinskog osiguranja te osnivanjem skupine stručnjaka na visokoj razini radi povećanja štednje u drugom mirovinskom stupu u državama članicama, uključujući promicanje razmjene najboljih praksi među državama članicama, posebno u pogledu prekogranične djelatnosti.*
- (21) Nacionalna pravila o sudjelovanju samozaposlenih osoba u institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje razlikuju se. U nekim državama članicama institucije za strukovno mirovinsko osiguranje mogu poslovati na temelju sporazuma s granskim udrugama čiji članovi djeluju u svojstvu samozaposlenih osoba ili izravno sa samozaposlenim osobama i zaposlenicima. U nekim državama članicama samozaposlena osoba može postati članom institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ako samozaposlena osoba ima ulogu poslodavca ili pruža profesionalne usluge nekom poduzeću. U nekim državama članicama samozaposlene osobe ne mogu se pridružiti instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje, osim ako su ispunjeni određeni zahtjevi, uključujući one utvrđene socijalnim i radnim pravom.

- (22) Institucije koje upravljaju programima socijalnog osiguranja koji su već koordinirani na razini Unije trebale bi biti isključene iz područja primjene ove Direktive. Ipak, trebalo bi uzeti u obzir specifičnosti institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** koje u jednoj državi članici upravljaju i programima socijalne sigurnosti i programima strukovnog mirovinskog osiguranja.
- (23) ***Institucije koje posluju prema načelu financiranja kapitala u sklopu obveznih programa socijalne sigurnosti nisu obuhvaćene ovom Direktivom.***
- (24) Financijske institucije koje već imaju koristi od zakonodavnog okvira Unije trebale bi općenito biti isključene iz područja primjene ove Direktive. Međutim, budući da i takve institucije u nekim slučajevima mogu nuditi usluge strukovnog mirovinskog osiguranja, važno je osigurati da ova Direktiva ne dovede do narušavanja tržišnog natjecanja. Takva se narušavanja mogu izbjeći primjenom bonitetnih zahtjeva ove Direktive na poslove strukovnog mirovinskog osiguranja koje obavljaju društva za životno osiguranje ***u skladu s člankom 2. stavkom 3. točkom (a) podtočkama od i. do iii. i člankom 2. stavkom 3. točkom (b) podtočkama od ii. do iv. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹***. Komisija bi također trebala pažljivo pratiti situaciju na tržištu strukovnih mirovinskih osiguranja te procijeniti mogućnost proširenja neobvezne primjene ove Direktive na druge financijske institucije uređene propisima.

¹ ***Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.)***

- (25) Budući da je cilj *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* osigurati financijsku sigurnost u mirovini, *mirovine* koje *one* isplaćuju trebale bi u pravilu biti *u obliku doživotnih isplata, periodičnih isplata, jednokratnih isplata ili bilo koje kombinacije navedenog*.
- (26) Važno je osigurati da starije osobe i osobe s invaliditetom ne budu izložene riziku siromaštva te da mogu imati dostojan životni standard. Primjereno pokriće biometrijskih rizika u okviru programâ strukovnog mirovinskog osiguranja važan je aspekt borbe protiv siromaštva i nesigurnosti starijih ljudi. Pri uspostavljanju mirovinskog programa poslodavci i zaposlenici ili njihovi predstavnici trebali bi razmotriti mogućnost mirovinskog programa koji uključuje pokriće rizika dugovječnosti i rizika od profesionalne nesposobnosti za rad kao i skrbi za preživjele uzdržavane osobe.

- (27) Dajući državama članicama mogućnost da iz područja primjene nacionalnog provedbenog prava isključe institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje upravljaju mirovinskim programima koji ukupno imaju manje od 100 članova može se olakšati nadzor u *tim* državama članicama, bez ugrožavanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta u tom području. Ipak, time se ne bi trebalo ugroziti pravo takvih institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* da imenuju investicijske *upravitelje s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji su u njoj za tu djelatnost dobili valjano odobrenje za rad* za upravljanje svojim investicijskim portfeljem, te *skrbnike ili depozitare* s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji su u njoj za tu djelatnost dobili valjano odobrenje za rad za skrbništvo nad svojom imovinom. *U svakom slučaju, države članice trebale bi primjenjivati određene odredbe o pravilima ulaganja i sustavu upravljanja na institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje upravljaju mirovinskim programima koji ukupno imaju više od 15 članova.*
- (28) Institucije kao što su „Unterstützungskassen” u Njemačkoj, u kojima članovi nemaju zakonska prava na primanje određenog iznosa i u kojima su njihovi interesi zaštićeni obveznim zakonskim osiguranjem u slučaju insolventnosti trebale bi biti isključene iz područja primjene ove Direktive.
- (29) Radi zaštite članova i korisnika, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje trebale bi svoje djelatnosti ograničiti na *one* navedene u ovoj Direktivi i one koje iz njih proizlaze.

- (30) U slučaju stečaja pokroviteljskog poduzeća, **članovi** su **izloženi** riziku od gubitka poslova i stečenih mirovinskih prava. Zbog toga je potrebno osigurati jasnu odvojenost pokroviteljskog poduzeća od institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** i utvrditi minimalne bonitetne standarde za zaštitu članova. **Pri utvrđivanju takvih standarda trebalo bi voditi računa o pristupu institucija za strukovno mirovinsko osiguranje programima za zaštitu mirovina ili sličnim mehanizmima kojima se štite stečena individualna prava članova i korisnika od rizika neispunjena obveza od strane pokroviteljskog poduzeća.**
- (31) Poslovanje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i nadzor nad njima znatno se razlikuju među državama članicama. U nekim državama članicama nadzor se ne provodi samo nad samom institucijom **za strukovno mirovinsko osiguranje**, već se može provoditi i nad subjektima ili društvima koji su dobili odobrenje za upravljanje takvim institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje**. Države članice trebale bi imati mogućnost uzeti u obzir takvu specifičnost, pod uvjetom da su svi zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi stvarno ispunjeni. Države članice trebale bi također imati mogućnost društvima za osiguranje i drugim financijskim subjektima dopustiti da upravljaju institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje.

- (32) Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje su *mirovinske institucije sa socijalnom svrhom koje* pružaju financijske usluge. *Odgovorne su* za osiguravanje strukovnih mirovina te bi stoga trebale ispunjavati određene minimalne bonitetne standarde s obzirom na svoje djelatnosti i uvjete poslovanja, *uzimajući u obzir nacionalna pravila i ustaljene prakse. Međutim, prema takvim se institucijama ne bi trebalo postupati kao prema običnim pružateljima financijskih usluga. Njihovu socijalnu funkciju te trostrani odnos između zaposlenika, poslodavca i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje trebalo bi na odgovarajući način priznati i podržati kao vodeća načela ove Direktive.*
- (33) *U slučaju da institucije za strukovno mirovinsko osiguranje u skladu s nacionalnim pravom upravljaju mirovinskim fondovima koji nemaju pravnu osobnost i koji se sastoje od mirovinskih programa individualnih članova čija je imovina odvojena od imovine institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, države članice trebale bi imati mogućnost smatrati svaki mirovinski fond jednim mirovinskim programom u smislu ove Direktive.*
- (34) Veliki broj institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* u određenim državama članicama znači da je potrebno pragmatično rješenje u pogledu prethodnog odobrenja za rad institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*. Međutim, ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* želi upravljati programom u drugoj državi članici, trebalo bi se zahtijevati prethodno odobrenje za rad od nadležnog tijela matične države članice.

- (35) Ne dovodeći u pitanje nacionalno socijalno i radno pravo u području organizacije mirovinskih sustava, uključujući obvezno članstvo i rezultate pregovora o kolektivnim ugovorima, institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* trebale bi imati mogućnost pružanja usluga u drugim državama članicama po primitku odobrenja za rad od nadležnog tijela matične države članice institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*. Institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje* trebalo bi dozvoliti prihvaćanje pokroviteljstva poduzeća koja se nalaze u bilo kojoj državi članici te upravljanje mirovinskim programima s članovima u više od jedne države članice. To bi moglo dovesti do znatne ekonomije razmjera za takve institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*, poboljšati konkurentnost industrije Unije i olakšati mobilnost radne snage.
- (36) Pri ostvarivanju prava institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje sa sjedištem u jednoj državi članici* na upravljanje programom strukovnog mirovinskog osiguranja ugovorenim u drugoj državi članici, trebalo bi u potpunosti poštovati odredbe socijalnog i radnog prava koje su na snazi u državi članici domaćinu u mjeri u kojoj je ono mjerodavno za *programe strukovnog mirovinskog osiguranja*, na primjer određivanje i isplata mirovina i uvjeti za prenosivost mirovinskih prava. Trebalo bi pojasniti područje primjene bonitetnih pravila kako bi se osigurala pravna sigurnost za prekogranične djelatnosti institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*.

- (37) Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* trebale bi unutar Unije moći prenijeti mirovinske programe na druge institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* preko granica kako bi se pojednostavnila organizacija strukovnog mirovinskog osiguranja na razini Unije. ***Prijenosi bi trebali podlijegati*** odobrenju nadležnog tijela u matičnoj državi članici institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice ***nakon što je to nadležno tijelo primilo suglasnost nadležnog tijela u matičnoj državi članici institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koja prenosi mirovinski program.*** Prijenos i uvjeti prijenosa trebali bi podlijegati prethodnom odobrenju većine dotičnih članova i većine dotičnih korisnika ili, ako je to primjenjivo, većine njihovih predstavnika, ***kao što su fiducijari programa koji se zasniva na fiduciji.***
- (38) ***U slučaju prijenosa dijela mirovinskog programa, trebalo bi osigurati održivost i prenesenog dijela i preostalog dijela mirovinskog programa, a prava svih članova i korisnika trebalo bi nakon prijenosa zaštititi na odgovarajući način tako da se i od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljica i od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje primateljica zahtijeva da moraju imati dostatnu i odgovarajuću imovinu kako bi se pokrile tehničke pričuve za preneseni dio programa i preostali dio programa.***

- (39) *Kako bi se olakšala koordinacija nadzornih praksi, EIOPA može zatražiti informacije od nadležnih tijela u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene Uredbom (EU) br. 1094/2010. Nadalje, u slučaju cjelovitog ili djelomičnog prekograničnog prijenosa mirovinskog programa u vezi s kojim je došlo do neslaganja među dotičnim nadležnim tijelima, EIOPA bi trebala imati mogućnost provedbe posredovanja.*
- (40) Razborit izračun tehničkih pričuva ključni je uvjet za osiguravanje i *kratkoročnog i dugoročnog* ispunjavanja obveza isplate mirovina. Tehničke pričuve trebalo bi izračunati na temelju priznatih aktuarskih metoda te bi ih trebao ovjeriti *aktuar ili drugi stručnjak u tom području*. Najviše kamatne stope trebalo bi odabrati razborito i u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravilima. Minimalni iznos tehničkih pričuva trebao bi biti dostatan i za nastavak isplate primanja koja se već isplaćuju korisnicima te također odražavati obveze koje proizlaze iz stečenih mirovinskih prava članova. *Aktuarsku funkciju trebale bi obavljati osobe koje posjeduju znanje o aktuarskoj i financijskoj matematici koje je razmjerno veličini, vrsti, opsegu i složenosti rizika svojstvenih djelatnostima institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i koje mogu dokazati svoje relevantno iskustvo u vezi s važećim profesionalnim kvalifikacijama ili drugim standardima.*

- (41) Rizici koje pokrivaju institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* znatno se razlikuju od jedne do druge države članice. Matične države članice stoga bi trebale imati mogućnost zahtijevati da izračun tehničkih pričuva podliježe dodatnim i detaljnijim pravilima od onih utvrđenih u ovoj Direktivi.
- (42) Dostatna i primjerena imovina za pokriće tehničkih pričuva ***trebala bi se zahtijevati radi zaštite interesa*** članova i korisnika mirovinskog programa u slučaju insolventnosti pokroviteljskog poduzeća. ■
- (43) ***Kako bi se promicali jednaki uvjeti za domaće i prekogranične institucije za strukovno mirovinsko osiguranje***, države članice trebale bi ***uzimati u obzir zahtjeve u vezi s pokrićem i za domaće i za prekogranične institucije za strukovno mirovinsko osiguranje***.
- (44) U brojnim slučajevima postoji mogućnost da pokroviteljsko poduzeće, a ne sama institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje*, pokriva biometrijske rizike ili jamči određena primanja ili uspješnost ulaganja. Međutim, u pojedinim slučajevima sama je institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* ta koja osigurava takvo pokriće ili pruža jamstva, dok se obveze pokrovitelja općenito svode na plaćanje potrebnih doprinosa. U takvim okolnostima dotična *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* trebala bi raspolagati ■ regulatornim kapitalom koji se temelji ***na vrijednosti tehničkih pričuva i rizičnog kapitala***.

- (45) Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* jesu ulagatelji na vrlo dugi rok. Otkup imovine koju drže te institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* općenito ne smije imati drugu svrhu osim osiguravanja mirovina. Štoviše, radi zaštite prava članova i korisnika na odgovarajući način, institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje trebale* bi imati mogućnost odabira takve raspodjele imovine koja precizno odgovara vrsti i trajanju njihovih obveza. Stoga je potreban učinkovit nadzor i pristup pravilima ulaganja koji institucijama za *strukovno mirovinsko osiguranje* dopuštaju dovoljnu fleksibilnost u odlučivanju o najsigurnijoj i najučinkovitijoj politici ulaganja te ih obvezuju na razborito postupanje. Poštovanje načela razboritosti stoga zahtijeva politiku ulaganja prilagođenu strukturi članstva pojedine institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.
- (46) Utvrđivanjem načela razboritosti kao temeljnog načela kapitalnih ulaganja te omogućavanjem prekograničnog poslovanja institucijama za *strukovno mirovinsko osiguranje* potiče se preusmjeravanje štednje u sektor strukovnog mirovinskog osiguranja, čime se pridonosi gospodarskom i socijalnom napretku.

- (47) Nadzorne metode i prakse razlikuju se među državama članicama. Stoga bi državama članicama trebalo dati određeno diskrecijsko pravo pri utvrđivanju preciznih pravila ulaganja koja žele propisati za institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje se nalaze na njihovom državnom području. Takvim se pravilima ipak ne bi smjelo ograničiti slobodno kretanje kapitala, osim ako je to opravdano bonitetnim razlozima.
- (48) ***Ovom bi Direktivom trebalo osigurati odgovarajuću razinu slobode ulaganja za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.*** Kao ulagatelji na vrlo dugi rok s niskim rizikom likvidnosti, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje u poziciji su, unutar razboritih granica, ulagati u nelikvidnu imovinu kao što su dionice te u ***druge*** instrumente s dugoročnim ekonomskim profilom kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (***MTP***) ili organiziranim trgovinskim platformama (***OTP***). One također mogu ostvariti korist od prednosti međunarodne diversifikacije. Ulaganja u dionice u valutama različitim od valute njihovih obveza i u ***druge*** instrumente s dugoročnim ekonomskim profilom kojima se ne trguje na uređenim tržištima, ***MTP-ovima ili OTP-ovima*** stoga ne bi trebalo ograničavati, ***u skladu s načelom razboritosti kako bi se zaštitili interesi članova i korisnika,*** osim zbog bonitetnih razloga.

- (49) Poimanje instrumenata s dugoročnim ekonomskim profilom jest široko. Takvi su instrumenti neprenosivi vrijednosni papiri te stoga nemaju pristup likvidnosti sekundarnih tržišta. Često iziskuju obveze na određeno vrijeme, što ograničava njihovu utrživost te bi trebali podrazumijevati sudjelovanje i dužničke instrumente neuvrštenih poduzeća te zajmove koji su im odobreni. Neuvrštena poduzeća uključuju infrastrukturne projekte, neuvrštena društva koja ulažu u rast, nekretnine ili drugu imovinu koja bi mogla biti prihvatljiva za dugoročna ulaganja. Infrastrukturni projekti kojim imaju nizak udio ugljika i koji su otporni na klimatske promjene često su neuvrštena imovina i oslanjaju se na dugoročne kredite za financiranje projekta.
- (50) Institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje* trebalo bi omogućiti ulaganje u drugim državama članicama u skladu s pravilima njihove matične države članice kako bi se smanjio trošak prekogranične djelatnosti. Stoga se državi članici domaćinu ne bi smjelo dopustiti uvođenje dodatnih zahtjeva u vezi s ulaganjem za institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje se nalaze u drugim državama članicama.

- (51) *Pojedinci moraju imati jasan pregled nad svojim stečenim mirovinskim pravima koja proizlaze iz zakonom predviđenih programa mirovinskog osiguranja i programa strukovnog mirovinskog osiguranja, posebice ako su takva prava stekli u više od jedne države članice. Taj bi se pregled mogao ostvariti uvođenjem usluga za praćenje mirovina u cijeloj Uniji, sličnih onima koje su već uspostavljene u nekim državama članicama nakon što je Komisija 16. veljače 2012. objavila bijelu knjigu pod naslovom „Program za primjerene, sigurne i održive mirovine”, u kojoj se promiče razvoj takvih usluga.*
- (52) Neki rizici ne mogu se smanjiti kvantitativnim zahtjevima koji se odražavaju u zahtjevima u vezi s tehničkim pričuvama i u vezi s pokrićem, već se oni pravilno mogu otkloniti zahtjevima u vezi s upravljanjem. Stoga je za odgovarajuće upravljanje rizicima *i zaštitu članova i korisnika* ključno osigurati djelotvoran sustav upravljanja. Takvi bi sustavi trebali biti razmjerni veličini, vrsti, opsegu i složenosti djelatnosti *institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*.

- (53) Politike nagrađivanja kojima se potiče prekomjerno preuzimanje rizika mogu ugroziti dobro i djelotvorno upravljanje rizicima institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje**. Načela i zahtjevi u vezi s objavljivanjem za politike nagrađivanja koji se primjenjuju na ostale **financijske institucije** u Uniji trebali bi se primjenjivati i na institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje**, ali vodeći računa o specifičnoj upravljačkoj strukturi institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** u usporedbi s ostalim financijskim institucijama i potrebi uzimanja u obzir veličine, vrste, **opsega** i složenosti djelatnosti institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje**.
- (54) Ključna funkcija jest kapacitet za obavljanje određenih zadaća upravljanja. Institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** trebale bi raspolagati dostatnim kapacitetima za obavljanje funkcije upravljanja rizicima, funkcije unutarnje revizije i, ako je to primjenjivo, aktuarske funkcije. Osim kada je drugačije određeno u ovoj Direktivi, utvrđivanje pojedine ključne funkcije ne bi trebalo sprečavati instituciju **za strukovno mirovinsko osiguranje** da slobodno odlučuje o načinu na koji će organizirati tu ključnu funkciju u praksi. To ne bi smjelo dovesti do neopravdano opterećujućih zahtjeva jer bi trebalo uzeti u obzir veličinu, vrstu, opseg i složenost djelatnosti institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje**.

- (55) *Osobe koje stvarno upravljaju institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje trebale bi kao kolektiv biti stručne i primjerene, a osobe koje obavljaju ključne funkcije trebale bi imati odgovarajuće znanje i iskustvo te, ako je to primjenjivo, odgovarajuće profesionalne kvalifikacije.* Međutim, zahtjevima u vezi s obavješćivanjem nadležnih tijela trebali bi podlijevati samo nositelji ključnih funkcija.
- (56) Uz iznimku funkcije unutarnje revizije, **█** jedna osoba ili organizacijska jedinica trebala bi moći obavljati više od jedne ključne funkcije. Međutim, osoba ili *organizacijska* jedinica koja obavlja ključnu funkciju trebala bi biti različita od osobe ili *organizacijske* jedinice koja obavlja sličnu ključnu funkciju u pokroviteljskom poduzeću. *Države članice trebale bi moći dopustiti instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje obavljanje ključne funkcije putem iste osobe ili organizacijske jedinice kao i pokroviteljsko poduzeće, pod uvjetom da institucija za strukovno mirovinsko osiguranje objasni na koji način ona sprječava bilo kakve sukobe interesa s pokroviteljskim poduzećem ili upravlja takvim sukobima interesa.*

- (57) ***Ključno je da institucije za strukovno mirovinsko osiguranje poboljšaju upravljanje rizicima i da pritom vode računa o cilju ostvarivanja pravedne raspodjele rizika i koristi među generacijama u strukovnom mirovinskom osiguranju*** kako bi se potencijalne ranjivosti u pogledu održivosti mirovinskih programa mogle pravilno razumjeti i kako bi ih se moglo raspraviti s relevantnim nadležnim tijelima. ***Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*** trebale bi u okviru svojih sustava za upravljanje rizicima za svoje djelatnosti povezane s mirovinama izraditi procjenu rizika. Tu bi procjenu rizika trebalo staviti na raspolaganje i nadležnim tijelima ***te bi njome, prema potrebi, trebalo obuhvatiti, između ostalog, rizike povezane s klimatskim promjenama, korištenjem resursa, okolišem, socijalne rizike i rizike povezane sa smanjenjem vrijednosti imovine zbog regulatornih promjena („bezvrijedna imovina“)***.
- (58) ***Okolišni, socijalni i upravljački čimbenici, kako su navedeni u Načelima odgovornog ulaganja koje podupiru Ujedinjeni narodi, važni su za politiku ulaganja i sustave upravljanja rizicima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje. Države članice trebale bi od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje zahtijevati da se izričito izjasne o tome kada se takvi čimbenici razmatraju u odlukama o ulaganju i na koji način oni čine dio njihova sustava upravljanja rizicima. Relevantnost i značajnost okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika za ulaganja u okviru programa te informacije o načinu na koji se o takvim čimbenicima vodi računa trebali bi činiti dio informacija koje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje pruža u skladu s ovom Direktivom. Time se ne sprječava instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje da ispuni taj zahtjev na način da u takvim informacijama navede da se okolišni, socijalni i upravljački čimbenici nisu razmatrali u njezinoj politici ulaganja ili da su troškovi sustava za praćenje relevantnosti i značajnosti takvih čimbenika te načina na koji se o njima vodi računa nerazmjerni veličini, vrsti, opsegu i složenosti njezinih djelatnosti.***

- (59) Svaka država članica trebala bi zahtijevati od svake institucije **za *strukovno mirovinsko osiguranje*** koja se nalazi na njezinom državnom području sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća kojima se uzimaju u obzir svi mirovinski programi kojima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje upravlja te, ako je to primjenjivo, sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća za svaki mirovinski program pojedinačno. Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća, koje propisno odobrava ovlaštena osoba i koja daju istinit i objektivan prikaz imovine, obveza i financijskog položaja ***institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*** za svaki pojedini mirovinski program kojim upravlja institucija **za *strukovno mirovinsko osiguranje***, čine ključni izvor informacija za članove i korisnike programa te nadležna tijela. Oni posebno omogućavaju nadležnim tijelima praćenje financijske stabilnosti institucije **za *strukovno mirovinsko osiguranje*** te procjenu sposobnosti institucije **za *strukovno mirovinsko osiguranje*** za ispunjavanje svih njezinih ugovornih obveza. ***Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća trebali bi biti objavljeni na internetskim stranicama, ako je to moguće, ili na druge načine kao npr. stavljanjem na raspolaganje primjeraka na zahtjev.***
- (60) Politika ulaganja institucije **za *strukovno mirovinsko osiguranje*** odlučujući je čimbenik i za sigurnost i za ***dugoročnu ekonomsku održivost programâ strukovnog mirovinskog osiguranja***. Institucije **za *strukovno mirovinsko osiguranje*** stoga bi trebale sastaviti i najmanje svake tri godine preispitati izjavu o načelima ulaganja. Takva izjava trebala bi biti dostupna nadležnim tijelima i na zahtjev članovima i korisnicima svakog pojedinog mirovinskog programa.

- (61) Institucijama za *strukovno mirovinsko osiguranje* trebalo bi dopustiti da *sve djelatnosti, uključujući ključne funkcije*, u cijelosti ili djelomično, povjere *pružateljima usluga* koji djeluju u njihovo ime. Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* trebale bi i dalje biti u potpunosti odgovorne za ispunjavanje svih svojih obveza na temelju ove Direktive kada izdvajaju ključne funkcije ili bilo koje druge poslove. *Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje trebale bi sklopiti pisani sporazum s pružateljem usluga kada izdvajaju bilo koje poslove. Za potrebe ove Direktive, to ne obuhvaća sporazume o uslugama operativnog tipa, na primjer za sigurnosno osoblje ili osoblje koje se bavi održavanjem.*
- (62) *Države članice trebale bi moći zahtijevati imenovanje depozitara kada je riječ o pohrani imovine institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.*

- (63) ***Uzimajući u obzir vrstu uspostavljenog mirovinskog programa i povezanog administrativnog opterećenja, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*** trebale bi potencijalnim članovima, članovima i korisnicima pružiti jasne i odgovarajuće informacije radi podrške pri donošenju odluka o njihovom umirovljenju i osigurati visoku razinu transparentnosti tijekom različitih faza programa, a to su faza prije učlanjenja, faza članstva (uključujući fazu prije umirovljenja) i faza nakon umirovljenja. Posebno bi trebalo dati informacije o stečenim mirovinskim pravima, predviđenim razinama mirovina, rizicima i jamstvima te troškovima. ***U slučaju da se predviđene razine mirovina temelje na ekonomskim scenarijima, te bi informacije također trebale sadržavati i nepovoljan scenarij koji bi trebao biti ekstremno, ali moguć.*** Ako članovi snose rizik ulaganja, ključne su i dodatne informacije o ulagačkom profilu, svim dostupnim opcijama i povijesnim prinosima. ***Informacije bi trebale odgovarati potrebama korisnika te bi se njima trebalo voditi računa o Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, osobito u pogledu pristupačnosti i pristupa informacijama, kao što je predviđeno u članku 3. odnosno članku 21. te konvencije. Države članice mogu odlučiti dodatno odrediti tko može pružati informacije koje se daju potencijalnim članovima, članovima i korisnicima, uključujući službe za praćenje mirovina.***

- (64) *S obzirom na specifičnosti programa kojima se osigurava određena razina primanja, na takva primanja, osim u izvanrednim okolnostima, ne utječu povijesni prinosi ni struktura troškova. Informacije o tome stoga bi se trebale pružati samo u slučaju programa u kojima članovi snose rizik ulaganja ili mogu donositi odluke o ulaganju.*
- (65) Potencijalnim članovima trebalo bi prije učlanjenja u program dati sve potrebne informacije kako bi oni mogli donijeti informiranu odluku. *Ako potencijalni članovi nemaju izbora i automatski ih se učlanjuje u mirovinski program, institucija za strukovno mirovinsko osiguranje trebala bi im odmah nakon učlanjenja pružiti ključne relevantne informacije o njihovom članstvu.*
- (66) Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* trebale bi za članove sastaviti **I** izvještaj o mirovinskim primanjima s ključnim osobnim i općim informacijama o mirovinskom programu. Izvještaj o mirovinskim primanjima trebalo bi biti *jasno i sveobuhvatno te bi trebalo sadržavati relevantne i odgovarajuće informacije* kako bi se olakšalo razumijevanje mirovinskih prava tijekom vremena i prema programima te biti u interesu mobilnosti radne snage.

- (67) Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* trebale bi svoje članove obavijestiti o mogućnostima isplate dovoljno unaprijed prije umirovljenja. Ako se mirovina ne isplaćuje kao doživotna renta, članovi koji se približavaju umirovljenju trebali bi primiti informacije o dostupnim proizvodima za isplatu mirovina kako bi se olakšalo financijsko planiranje umirovljenja.
- (68) Tijekom faze isplate mirovine korisnici bi i dalje trebali primiti informacije o svojim primanjima i odgovarajućim opcijama isplate. To je osobito važno ako korisnici u fazi isplate snose znatnu razinu rizika ulaganja. ***Korisnici bi također trebali biti obaviješteni o svakom smanjenju razine primanja koja im pripadaju nakon što je odluka koja će dovesti do smanjenja donesena, a prije no što se provede bilo koje takvo smanjenje. Institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje preporučuje se, kao primjer najbolje prakse, da se savjetuju s korisnicima prije donošenja takvih odluka.***
- (69) Nadležnom bi tijelu pri izvršavanju ovlasti primarni ciljevi trebali biti zaštita ***prava*** članova i korisnika ***te stabilnost i dobro funkcioniranje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.***

- (70) Područje primjene bonitetnog nadzora razlikuje se među državama članicama. To može prouzročiti probleme ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* mora poštovati bonitetnu regulativu svoje matične države članice i istovremeno poštovati socijalno i radno pravo svoje države članice domaćina. Pojašnjenjem područja koja se smatraju dijelom bonitetnog nadzora za potrebe ove Direktive smanjuju se pravna nesigurnost i povezani transakcijski troškovi.
- (71) Unutarnje tržište za institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijeva obostrano priznavanje bonitetnih standarda. Nadležna tijela matične države članice *institucije za strukovno mirovinsko osiguranje* trebala bi nadzirati poštuje li *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* te standarde. Države članice trebale bi nadležnim tijelima dodijeliti potrebne ovlasti za primjenu preventivnih ili korektivnih mjera ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* prekrši bilo koji od zahtjeva ove Direktive.
- (72) Kako bi se osigurao djelotvoran nadzor izdvojenih poslova, uključujući sve naknadne ponovno izdvojene poslove, ključno je da nadležna tijela imaju pristup svim relevantnim podacima pružatelja usluga kojima je povjereno obavljanje izdvojenih poslova, bez obzira na to je li taj pružatelj usluga regulirani ili neregulirani subjekt, te da imaju pravo obavljanja izravnih nadzora. Kako bi se u obzir uzela kretanja na tržištu i osiguralo stalno poštovanje uvjeta za izdvajanje, *nadležna tijela trebala bi imati potrebne ovlasti da od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i pružatelja usluga zatraže informacije o bilo kojim izdvojenim poslovima.*

- (73) Trebalo bi predvidjeti razmjenu informacija između nadležnih tijela vlasti, drugih tijela vlasti i ostalih tijela kojima je povjerena zadaća jačanja financijske stabilnosti i prestanka mirovinskih programa. Stoga je potrebno odrediti uvjete pod kojima bi te razmjene informacija trebale biti moguće. Nadalje, ako se informacije mogu objaviti samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela, tim tijelima trebalo bi omogućiti da, prema potrebi, za davanje svoje suglasnosti zahtijevaju ispunjavanje strogih uvjeta.
- (74) Svaka obrada osobnih podataka koja se provodi na temelju ove Direktive, poput razmjene ili prijenosa osobnih podataka koju provode nadležna tijela, trebala bi biti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹, a svaka razmjena ili prijenos informacija koju provode *europska nadzorna tijela* na temelju ove Direktive trebala bi biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća².

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

² Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (75) Kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta za strukovno mirovinsko osiguranje organiziranog na razini *Unije*, Komisija bi nakon savjetovanja s EIOPA-om trebala preispitati primjenu ove Direktive i o tome sastaviti izvješće koje bi trebala podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću *do .../šest* godina nakon *dana* stupanja na snagu ove Direktive].
- (76) Kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje među institucijama, prijelazno razdoblje u kojem se društvima za osiguranje koja ulaze u područje primjene Direktive 2009/138/EZ dopušta vođenje njihovih poslova strukovnog mirovinskog osiguranja u skladu s pravilima iz članka 4. ove Direktive trebalo bi produljiti do 31. prosinca 2022. Direktivu 2009/138/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

- I
- (77) *Daljnji razvoj modela solventnosti, kao što je cjelovita bilanca, na razini Unije nije realan u praktičnom smislu i nije djelotvoran u smislu troškova i koristi, osobito s obzirom na raznovrsnost institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u državama članicama i među njima. Stoga na razini Unije ne bi trebalo razvijati nikakve kvantitativne zahtjeve u vezi s kapitalom u pogledu institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, kao što su Solventnost II. ili modeli temeljeni na cjelovitoj bilanci koji iz njih proizlaze, jer bi mogli smanjiti spremnost poslodavaca da pruže programe strukovnog mirovinskog osiguranja.*
- (78) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno stvaranje zakonodavnog okvira Unije koji obuhvaća *institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svog opsega ili učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje tog cilja.

- (79) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije *od 28. rujna 2011.* o dokumentima s objašnjenjima, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (80) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjim direktivama. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnjih direktiva.
- (81) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datumâ početka primjene direktiva, koji su navedeni u Prilogu I. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Glava I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Direktivom utvrđuju se pravila o pokretanju i obavljanju djelatnosti institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na institucije za strukovno mirovinsko osiguranje. Ako, u skladu s nacionalnim pravom, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje nemaju pravnu osobnost, države članice primjenjuju ovu Direktivu ili na te institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* ili, podložno stavku 2., na subjekte koji imaju odobrenje za rad koji su odgovorni za upravljanje njima ili djelovanje u njihovo ime.

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se na:

- (a) institucije koje upravljaju programima socijalne sigurnosti obuhvaćenima Uredbom (EZ) br. 883/2004¹ i Uredbom (EZ) br. 987/2009² Europskog parlamenta i Vijeća;

¹ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

² Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).

- (b) institucije obuhvaćene direktivama **2009/65/EZ¹**, 2009/138/EZ, 2011/61/EU², 2013/36/EU³ i **2014/65/EU⁴ Europskog parlamenta i Vijeća**;
- (c) institucije koje posluju na temelju generacijske solidarnosti;
- (d) institucije u kojima zaposlenici pokroviteljskog poduzeća nemaju zakonska prava na primanja i u kojima pokroviteljsko poduzeće može u bilo kojem trenutku otkupiti imovinu i nije obvezno ispuniti svoje obveze isplate mirovina;
- (e) društva koja se koriste programima pričuva za mirovine radi isplate mirovina svojim zaposlenicima.

¹ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32).

² Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

³ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁴ **Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).**

Članak 3.

Primjena na institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje upravljaju programima socijalne sigurnosti

Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje također upravljaju obveznim mirovinskim programima povezanim sa zaposlenjem, a koji se smatraju programima socijalne sigurnosti obuhvaćenima uredbama (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009, obuhvaćene su ovom Direktivom u dijelu koji se odnosi na njihove poslove dobrovoljnog strukovnog mirovinskog osiguranja. U tom se slučaju obveze i pripadajuća imovina odvajaju u posebnu obračunsku jedinicu i nije moguće ta sredstva prenijeti u obvezne mirovinske programe koji se smatraju programima socijalne sigurnosti, ili obratno.

Članak 4

Neobvezna primjena na institucije obuhvaćene Direktivom 2009/138/EZ

Matične države članice mogu odlučiti da će primjenjivati odredbe članaka od 9. do 14., članaka od 19. do 22., članaka 23. stavaka 1. i 2. te članaka od 24. do 58. ove Direktive na poslove strukovnog mirovinskog osiguranja koje obavljaju društva za životno osiguranje **u skladu s člankom 2. stavkom 3. točkom (a) podtočkama od i. do iii. te člankom 2. stavkom 3. točkom (b) podtočkama od ii. do iv.** Direktive 2009/138/EZ. U tom se slučaju cjelokupna imovina i obveze koje se odnose na poslove strukovnog mirovinskog osiguranja odvajaju u posebnu obračunsku jedinicu, a upravljanje njima i njihova organizacija odvijaju se odvojeno od ostalih djelatnosti društva za životno osiguranje, bez ikakve mogućnosti prijenosa.

U slučaju iz prvog stavka ovog članka, i samo u mjeri u kojoj se to tiče njihovih poslova strukovnog mirovinskog osiguranja, društva za životno osiguranje ne podliježu člancima od 76. do 86., članku 132., članku 134. stavku 2., članku 173., članku 185. stavcima 5., 7. i 8. te članku 209. Direktive 2009/138/EZ.

Matična država članica osigurava da nadležna tijela ili tijela odgovorna za nadzor društava za životno osiguranje obuhvaćenih Direktivom 2009/138/EZ, u okviru svojeg nadzornog posla, provjeravaju striktnu odvojenost predmetnih poslova strukovnog mirovinskog osiguranja.

Članak 5.

Male institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i zakonom predviđeni programi

Uz iznimku članaka od 32. do 35., države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati ovu Direktivu, u cijelosti ili djelomično, na svaku instituciju ***za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad*** na njihovim državnim područjima, a koja upravlja mirovinskim programima koji ukupno imaju manje od 100 članova. Podložno članku 2. stavku 2. takvim se institucijama ***za strukovno mirovinsko osiguranje*** ipak daje pravo dobrovoljno primjenjivati ovu Direktivu. Članak 11. može se primjenjivati samo ako se primjenjuju sve ostale odredbe ove Direktive. ***Države članice primjenjuju članak 19. stavak 1. i članak 21. stavke 1. i 2. na svaku instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad na njihovim državnim područjima, a koja upravlja mirovinskim programima koji ukupno imaju više od 15 članova.***

Države članice mogu odlučiti primjenjivati ***bilo koji*** od članaka od 1. do 8., članak 19. i članke od 32. do 35. na institucije za koje je strukovno mirovinsko osiguranje propisano zakonom, u skladu s nacionalnim pravom, i za njega jamči državno tijelo.

Članak 6.
Definicije

Za potrebe ove Direktive:

1. „institucija za strukovno mirovinsko osiguranje” znači institucija, bez obzira na njezin pravni oblik, koja posluje na temelju kapitalizacije i koja je osnovana odvojeno od pokroviteljskog poduzeća ili strukovnog udruženja u svrhu osiguravanja mirovina u kontekstu strukovne djelatnosti na temelju sporazuma ili ugovora sklopljenog:
 - (a) pojedinačno ili kolektivno između jednog ili više poslodavaca i jednog ili više zaposlenika ili njihovih predstavnika, ili
 - (b) ***pojedinačno ili kolektivno*** sa samozaposlenim osobama, u skladu s pravom matične države članice i države članice domaćina,
i koja obavlja djelatnosti koje iz njega izravno proizlaze;
2. „mirovinski program” znači ugovor, sporazum, punomoć ili pravila kojima se definira koje se mirovine osiguravaju i pod kojim uvjetima;

3. „pokroviteljsko poduzeće" znači bilo koje poduzeće ili drugo tijelo, bez obzira na to uključuje li jednu ili više pravnih ili fizičkih osoba ili se od njih sastoji, **koje djeluje kao poslodavac ili u svojstvu samozaposlene osobe ili kao njihova kombinacija i koje nudi mirovinski program ili plaća doprinose instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje;**
4. „mirovina" znači primanja koja se isplaćuju pri ostvarivanju ili očekivanom ostvarivanju prava na mirovinu, ili dodatna primanja koja se pružaju kao dopuna prethodno navedenim primanjima u obliku isplata u slučaju smrti, invalidnosti ili prestanka radnog odnosa ili u obliku isplata ili usluga za potporu u slučaju bolesti, siromaštva ili smrti. Radi omogućavanja financijske sigurnosti u mirovini ta primanja **mogu** imati oblik doživotnih isplata, periodičnih isplata, jednokratnih isplata **ili bilo koje kombinacije navedenog;**
5. „član" znači osoba **koja nije korisnik ili potencijalni član i** koja zbog svojih **prijašnjih ili trenutačnih** strukovnih djelatnosti ima ili će ostvariti pravo na mirovinu u skladu s odredbama mirovinskog programa;
6. „korisnik" znači osoba koja prima mirovinu;
7. „**potencijalni član**" znači osoba koja ispunjava uvjete za ućlanjenje u mirovinski program;

8. „nadležno *tijelo*” znači nacionalno *tijelo* zaduženo za obavljanje dužnosti predviđenih u ovoj Direktivi;
9. „*biometrijski* rizici” znači rizici povezani sa smrću, invalidnosti i dugovječnosti;
10. „matična država članica” znači država članica u kojoj je *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje registrirana ili* ima odobrenje za rad i u kojoj se nalazi njezina središnja uprava *u skladu s člankom 9.*;
11. „država članica domaćin” znači država članica čije se socijalno i radno pravo mjerodavno za područje programâ strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjuje na odnos između pokroviteljskog poduzeća i članova ili korisnika;
12. „institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* prenositeljica” znači institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* koja prenosi sve *obveze mirovinskog programa, tehničke pričuve te druge obveze i prava kao i pripadajuću imovinu ili njezinu novčanu protuvrijednost* ili dio njih na instituciju za *strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* u drugoj državi članici;
13. „institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljica” znači institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* koja prima sve *obveze mirovinskog programa, tehničke pričuve te druge obveze i prava kao i pripadajuću imovinu ili njezinu novčanu protuvrijednost* ili dio njih od institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* u drugoj državi članici;

14. „uređeno tržište” znači **uređeno tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive 2014/65/EU**;
15. „multilateralna trgovinska platforma” **ili „MTP”** znači multilateralna **trgovinska platforma ili MTP kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 22. Direktive 2014/65/EU**;
16. „organizirana trgovinska platforma” **ili „OTP”** znači **organizirana trgovinska platforma ili OTP kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 23. Direktive 2014/65/EU**;
17. „trajni medij” znači svako sredstvo koje omogućava članu ili korisniku pohranjivanje informacija naslovljenih na njega osobno na način da mu budu dostupne za buduću uporabu *i* tijekom razdoblja koje odgovara namjeni tih informacija te koje mu omogućuje neizmijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija;
18. „ključna funkcija”, unutar sustava upravljanja, znači kapacitet za obavljanje praktičnih zadaća **koje obuhvaćaju** funkciju upravljanja rizicima, funkciju unutarnje revizije i **■** aktuarsku funkciju;

19. „prekogranična djelatnost” znači upravljanje mirovinskim programom, pri čemu je odnos između pokroviteljskog poduzeća i dotičnih članova i korisnika uređen socijalnim i radnim pravom mjerodavnim za područje programâ strukovnog mirovinskog osiguranja države članice koja nije matična država članica.

Članak 7.

Djelatnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje

Države članice zahtijevaju od institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad** na njihovim državnim područjima da ograniče svoje djelatnosti na poslove povezane s mirovinama i djelatnosti koje iz njih proizlaze.

Ako, u skladu s člankom 4., društvo za životno osiguranje upravlja svojim poslovima strukovnog mirovinskog osiguranja tako što odvaja imovinu i obveze u posebnu obračunsku jedinicu, ta imovina i obveze odvojeni u posebnu obračunsku jedinicu ograničavaju se na poslove povezane s mirovinama i djelatnosti koje iz njih izravno proizlaze.

Kao opće načelo, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje, ako je to relevantno, pri obavljanju svojih djelatnosti vode računa o cilju postizanja pravedne raspodjele rizika i koristi među generacijama.

Članak 8.

Pravna odvojenost pokroviteljskih poduzeća od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

Države članice osiguravaju pravnu odvojenost pokroviteljskog poduzeća od institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad na njihovim državnim područjima* kako bi u interesu članova i korisnika zaštitile imovinu institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* u slučaju stečaja pokroviteljskog poduzeća.

Članak 9.

Registracija ili odobrenje za rad

1. Države članice u pogledu svake *institucije za strukovno mirovinsko osiguranje čija se središnja uprava* nalazi na njihovim državnim područjima osiguravaju da je *instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje* u nacionalni registar registriralo nadležno tijelo *ili joj izdalo odobrenje za rad*.

Lokacija središnje uprave odnosi se na mjesto na kojem se donose glavne strateške odluke institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.

2. U slučaju *obavljanja* prekograničnih djelatnosti *u skladu s* člankom 11. u registru se navode i države članice u kojima ta *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* posluje.

3. Informacije *iz registra* dostavljaju se EIOPA-i, koja ih objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Članak 10.

Zahtjevi u vezi s poslovanjem

1. Države članice u pogledu svake institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima osiguravaju:
- (a) da je institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje provela* pravilno utvrđena pravila o poslovanju svakog mirovinskog programa;
 - (b) da se pokroviteljsko poduzeće, u slučaju da jamči isplatu mirovina, obvezalo na redovito financiranje.

2. U skladu s načelom supsidijarnosti i uzimajući u obzir opseg mirovinskih primanja koja nude sustavi socijalne sigurnosti, države članice mogu predvidjeti da se članovima **nude dodatne pogodnosti kao što su** mogućnost pokriva dugovječnosti i invalidnosti, skrbi za preživjele uzdržavane osobe te jamstvo povrata doprinosa, **ako se s time slože** poslodavci i zaposlenici ■ ili njihovi predstavnici ■.

Članak 11.

Prekogranične djelatnosti i postupci

1. Ne dovodeći u pitanje nacionalno socijalno i radno pravo o organizaciji mirovinskih sustava, uključujući obvezno članstvo i rezultate pregovora o kolektivnim ugovorima, države članice dopuštaju instituciji **za strukovno mirovinsko osiguranje** koja je registrirana ili ima **odobrenje za rad na njihovim državnim područjima** ■ da obavlja prekograničnu djelatnost. **Države članice** također dopuštaju **poduzećima** koja se nalaze na njihovim državnim područjima pokroviteljstvo nad institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje koje namjeravaju obavljati ili** obavljaju prekograničnu djelatnost ■ .
2. Institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** koja namjerava obavljati prekograničnu djelatnosti i prihvatiti pokroviteljstvo pokroviteljskog poduzeća podliježe prethodnom odobrenju **relevantnog** nadležnog tijela svoje matične države članice.

3. Institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* o svojoj namjeri *obavljanja prekogranične djelatnosti* obavješćuje nadležno *tijelo* matične države članice. Države članice zahtijevaju da institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* pri obavješćivanju dostave ■ sljedeće informacije:
- (a) *ime* države članice domaćina ili država članica domaćina *koju(-e), ako je to primjenjivo, određuje pokroviteljsko poduzeće;*
 - (b) naziv i lokacija *središnje* uprave pokroviteljskog poduzeća;
 - (c) glavna obilježja mirovinskog programa kojim će upravljati za pokroviteljsko poduzeće.
4. Ako je nadležno tijelo matične države članice obaviješteno na temelju stavka 3. i ako nije izdalo *obrazloženu* odluku o tome da administrativna struktura ili financijska situacija institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* ili dobar ugled ili stručne kvalifikacije ili iskustvo osoba koje vode *instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje* nisu kompatibilni s predloženim *prekograničnim djelovanjem, to nadležno tijelo* u roku od tri mjeseca od primitka svih informacija iz stavka 3. priopćava te informacije nadležnom *tijelu* države članice domaćina i o tome obavješćuje *instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje*.

Obrazložena odluka iz prvog podstavka *izdaje se u roku od tri mjeseca od primitka svih informacija iz stavka 3.*

5. Ako nadležno tijelo matične države članice *ne priopći* informacije *iz stavka 3.* nadležnom *tijelu* države članice domaćina, ono *daje obrazloženje za to* dotičnoj instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje* u roku od tri mjeseca od primitka *tih* informacija **■**. To *nepriopćavanje informacija* podliježe pravu na žalbu pred sudovima u matičnoj državi članici.
6. *Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje obavljaju prekograničnu djelatnost podliježu zahtjevima u vezi s priopćavanjem informacija iz glave IV. koje je propisala država članica domaćin u pogledu potencijalnih članova, članova i korisnika na koje se odnosi ta prekogranična djelatnost.*
7. Prije nego institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* počne obavljati prekograničnu djelatnost, nadležno *tijelo* države članice domaćina u roku od *šest tjedana* od primitka informacija iz stavka 3. obavješćuje nadležno *tijelo* matične države članice o zahtjevima socijalnog i radnog prava mjerodavnog za područje strukovnih *programa* strukovnog *mirovinskog osiguranja* u skladu s kojima se u državi članici domaćinu mora upravljati mirovinskim programom pod pokroviteljstvom poduzeća *i o zahtjevima države članice domaćina u vezi s priopćavanjem informacija iz glave IV. koji se primjenjuju na prekograničnu djelatnost.* Nadležno tijelo matične države članice te informacije priopćuje instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje.*

8. Nakon primitka obavijesti iz stavka 7., ili ako ne primi takvu obavijest od nadležnog **tijela** matične države članice po isteku roka predviđenog u stavku 7., institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** može početi obavljati prekograničnu djelatnost u skladu sa zahtjevima socijalnog i radnog prava države članice domaćina mjerodavnog za područje **programa strukovnog mirovinskog osiguranja i u skladu sa zahtjevima države članice domaćina u vezi s priopćavanjem informacija kako je navedeno u stavku 7.**

9. Nadležno **tijelo** države članice domaćina obavješćuje nadležno **tijelo** matične države članice o svim znatnim promjenama zahtjeva socijalnog i radnog prava države članice domaćina mjerodavnog za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja, koje mogu utjecati na obilježja mirovinskog programa u onoj mjeri u kojoj se tiču prekogranične djelatnosti **i o svim značajnim promjenama zahtjeva države članice domaćina u vezi s priopćavanjem informacija kako je navedeno u stavku 7. Nadležno tijelo matične države članice te informacije priopćava instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje.**

10. Nadležno **tijelo** države članice domaćina provodi kontinuirani nadzor nad institucijom **za strukovno mirovinsko osiguranje** u pogledu usklađenosti njezinih djelatnosti sa zahtjevima **socijalnog i radnog** prava države članice domaćina mjerodavnog za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja **i zahtjeva države članice domaćina u vezi s priopćavanjem informacija** kako je navedeno u stavku 7. Ako se pri tom nadzoru otkriju nepravilnosti, nadležno **tijelo** države članice domaćina odmah o tome obavješćuje nadležno **tijelo** matične države članice. Nadležno **tijelo** matične države članice, u suradnji s nadležnim **tijelom** države članice domaćina, poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo da institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** prekine s otkrivenim kršenjem .
11. Ako unatoč mjerama koje je poduzelo nadležno **tijelo** matične države članice, ili zbog toga što primjerenih mjera u matičnoj državi članici nema, institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** nastavi s kršenjem važećih odredaba u pogledu zahtjeva socijalnog i radnog prava države članice domaćina mjerodavnog za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja **ili zahtjeva države članice domaćina u vezi s priopćavanjem informacija** kako je navedeno u stavku 7., nadležno **tijelo** države članice domaćina može, nakon što o tome obavijesti nadležno **tijelo** matične države članice, poduzeti primjerene mjere za sprečavanje ili sankcioniranje daljnjih nepravilnosti, uključujući, ako je to zaista potrebno, zabranu instituciji **za strukovno mirovinsko osiguranje** da posluje u državi članici domaćinu za pokroviteljsko poduzeće.

Članak 12.

Prekogranični prijenosi

1. Države članice dopuštaju institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad na njihovim državnim područjima prijenos svih ili dijela *obveza* mirovinskog *programa, tehničkih pričuva te drugih obveza i prava kao i pripadajuće imovine ili njezine novčane protuvrijednosti* na instituciju *za strukovno mirovinsko osiguranje primateljicu*.
2. *Države članice osiguravaju da troškove prijenosa ne snose preostali članovi i korisnici institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice ni postojeći članovi i korisnici institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice.*
3. *Prijenos podliježe prethodnom odobrenju:*
 - (a) *većine dotičnih članova i većine dotičnih korisnika ili, ako je to primjenjivo, većine njihovih predstavnika. Većina se definira u skladu s nacionalnim pravom. Informacije o uvjetima prijenosa dotičnim članovima i korisnicima ili, ako je to primjenjivo, njihovim predstavnicima stavlja na raspolaganje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljica pravovremeno i prije podnošenja zahtjeva iz stavka 4.; i*
 - (b) *pokroviteljskog poduzeća, ako je to primjenjivo.*

4. Prijenos svih ili dijela *obveza mirovinskog programa, tehničkih pričuva te drugih obveza i prava kao i pripadajuće imovine ili njezine novčane protuvrijednosti* između *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* prenositeljica i institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljica podliježe odobrenju nadležnog tijela matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice *nakon dobivanja prethodne suglasnosti nadležnog tijela matične države članice institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice*. Zahtjev za odobrenje prijenosa podnosi institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljica. *Nadležno tijelo matične države članice institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice daje ili odbija dati odobrenje i priopćava svoju odluku instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje primateljici u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva.*
5. Zahtjev za *odobrenje prijenosa* iz stavka 4. sadržava sljedeće informacije:
- (a) pisani sporazum između institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* prenositeljice i institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice u kojemu se utvrđuju uvjeti prijenosa ■ ;
 - (b) *opis* glavnih obilježja mirovinskog programa;

- (c) opis *obveza i tehničkih pričuva koje treba prenijeti te drugih obveza i prava kao i* pripadajuće *imovine ili njezine novčane protuvrijednosti*;
 - (d) *nazivi i lokacije središnje uprave* institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* prenositeljica i institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* primateljica *te imena država članica u kojima je svaka institucija za strukovno mirovinsko osiguranje registrirana ili ima odobrenje za rad*;
 - (e) lokacija *središnje* uprave pokroviteljskog poduzeća te naziv pokroviteljskog poduzeća;
 - (f) *dokaz o prethodnom odobrenju u skladu sa stavkom 3.*;
 - (g) *ako je to primjenjivo, imena država članica čije se socijalno i radno pravo mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjuje na dotični mirovinski program.*
6. Nadležno tijelo matične države članice institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice *dostavlja* zahtjev *iz stavka 4. nadležnom tijelu institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice odmah nakon primitka tog zahtjeva.*
7. *Nadležno tijelo matične države članice institucije za strukovno osiguranje primateljice procjenjuje samo:*
- (a) *je li institucija za strukovno mirovinsko osiguranje primateljica pružila sve informacije iz stavka 5.*;

- (b) *jesu li* administrativna struktura, financijska situacija institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice i dobar ugled ili stručne kvalifikacije ili iskustvo osoba koje upravljaju institucijom za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljicom ■ kompatibilni s predloženim ■ *prijenosom*;
- (c) *jesu li dugoročni interesi članova i korisnika institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice te preneseni dio programa zaštićeni na odgovarajući način tijekom i nakon prijena*sa;
- (d) *je li na dan prijena*sa u potpunosti osigurano pokrće tehničkih pričuva institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje primateljice ako prijenos rezultira prekograničnom djelatnošću*; i
- (e) *je li imovina koju treba prenijeti dostatna i primjerena za pokrće obveza, tehničkih pričuva i drugih obveza i prava koje treba prenijeti, u skladu s važećim pravilima u matičnoj državi članici institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice*.

8. Nadležno tijelo matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice *procjenjuje samo*:

- (a) *jesu li, u slučaju djelomičnog prijenosa obveza mirovinskog programa, tehničkih pričuva te drugih obveza i prava kao i pripadajuće imovine ili njezine novčane protuvrijednosti, dugoročni interesi članova i korisnika preostalog dijela programa zaštićeni na odgovarajući način;*
- (b) *jesu li pojedinačna prava članova i korisnika barem jednaka nakon prijenosa;*
- (c) *je li imovina mirovinskog programa koji treba prenijeti dostatna i primjerena za pokriće obveza, tehničkih pričuva i drugih obveza i prava koje treba prenijeti, u skladu s važećim pravilima u matičnoj državi članici institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice.*

9. Nadležno tijelo matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* prenositeljice priopćuje *rezultate procjene* iz stavka 8. u roku od osam tjedana od primitka zahtjeva iz stavka 6. kako bi se nadležnom tijelu matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje primateljice* omogućilo da donese odluku u skladu sa stavkom 4.

10. *Ako je odobrenje odbijeno, nadležno tijelo matične države članice institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice daje obrazloženje za to odbijanje u roku od tri mjeseca iz stavka 4. To odbijanje ili izostanak djelovanja nadležnog tijela matične države članice institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice podliježe pravu na žalbu pred sudovima u matičnoj državi članici institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice.*

11. Nadležno tijelo matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice ■ obavješćuje nadležno tijelo matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* prenositeljice o odluci iz stavka 4. u roku od dva tjedna od donošenja te odluke.

Ako prijenos rezultira prekograničnom djelatnošću, nadležno tijelo matične države članice institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice također obavješćuje nadležno tijelo matične države članice institucije za strukovno osiguranje primateljice o zahtjevima socijalnog i radnog prava mjerodavnog za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja u skladu s kojima se mora upravljati mirovinskim programima te o zahtjevima države članice domaćina u vezi s priopćavanjem informacija iz glave IV. koji se primjenjuju na prekograničnu djelatnost. Te informacije priopćuju se u roku od dodatna četiri tjedna.

Nadležno tijelo matične države članice institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljice priopćuje te informacije instituciji za *strukovno mirovinsko osiguranje* primateljici u roku od tjedan dana od njihova primitka.

12. Nakon primitka **odluke** o davanju odobrenja kako je navedeno u stavku 4. ili ako nadležno tijelo matične države članice institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** primateljice nije primilo **informacije o odluci** po isteku roka iz stavka 11. **trećeg podstavka**, institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** primateljica može započeti upravljati mirovinskim programom.
13. ***U slučaju neslaganja oko postupka ili sadržaja činjenja ili nečinjenja nadležnog tijela matične države članice institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primateljice ili institucije za strukovno mirovinsko osiguranje prenositeljice, uključujući odluku o odobrenju ili odbijanju prekograničnog prijenosa, EIOPA može provesti neobvezujuće posredovanje u skladu s člankom 31. drugim stavkom točkom (c) Uredbe (EU) br. 1094/2010 na zahtjev jednog od nadležnih tijela ili na vlastitu inicijativu.***
14. Ako institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** primateljica obavlja prekograničnu djelatnost, primjenjuje se članak 11. stavci **9.**, 10. i 11.

Glava II.

KOLIČINSKI ZAHTJEVI

Članak 13.

Tehničke pričuve

1. Matična država članica osigurava da institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje upravljaju programima strukovnog mirovinskog osiguranja u svakom trenutku, s obzirom na cjelokupni spektar svojih mirovinskih programa, oblikuju odgovarajući iznos tehničkih pričuva koji je u skladu s financijskim obvezama koje proizlaze iz portfelja postojećih mirovinskih ugovora.
2. Matična država članica osigurava da institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje upravljaju programima strukovnog mirovinskog osiguranja, u okviru kojih se osigurava pokriće biometrijskih rizika ili jamči uspješnost ulaganja ili određena razina primanja, oblikuju dostatne tehničke pričuve s obzirom na cjelokupni spektar takvih programa.

3. Tehničke pričuve izračunavaju se svake godine. Međutim, matična država članica može dopustiti izračun svake tri godine ako institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** članovima ili nadležnim tijelima dostavi potvrdu ili izvješće o usklađenjima za godine međurazdoblja. Potvrda ili izvješće odražavaju usklađen razvoj tehničkih pričuva te promjene rizika koje pokrivaju.

4. Tehničke pričuve izračunava i ovjerava aktuar ili drugi stručnjak u tom području, uključujući revizora, ako je to dozvoljeno nacionalnim pravom, na temelju aktuarskih metoda koje su priznala nadležna tijela matične države članice, i to prema sljedećim načelima:

- (a) minimalni iznos tehničkih pričuva izračunava se s pomoću dovoljno razboritog aktuarskog vrednovanja, uzimajući u obzir sve obveze za primanja i za doprinose u skladu s mirovinskim aranžmanima institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*. On mora biti dostatan za nastavak isplata mirovina i primanja koje se već isplaćuju korisnicima te također odražavati obveze koje proizlaze iz stečenih mirovinskih prava članova. Gospodarske i aktuarske pretpostavke odabrane za vrednovanje obveza također se odabiru razborito, uzimajući u obzir, ako je to primjenjivo, primjerenu granicu nepovoljnog odstupanja;
- (b) najviše kamatne stope koje se koriste odabiru se razborito i određuju u skladu sa svim mjerodavnim pravilima matične države članice. Te razborite kamatne stope određuju se uzimajući u obzir:
- i. prinos pripadajuće imovine koju drži institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* i *predviđeni* budući povrat od ulaganja ■ ;
 - ii. tržišni prinos visokokvalitetnih *obveznica*, državnih obveznica, *obveznica Europskog stabilizacijskog mehanizma* , *obveznica Europske investicijske banke ili obveznica Europskog fonda za financijsku stabilnost ili*;
 - iii. *kombinaciju podtočaka i. i ii.*;

- (c) biometrijske tablice koje se koriste za izračun tehničkih pričuva temelje se na načelima razboritosti, uzimajući u obzir glavna obilježja grupe članova i mirovinskih programa, a posebno očekivane promjene relevantnih rizika;
 - (d) metoda i osnova izračuna tehničkih pričuva općenito su dosljedne od jedne do druge poslovne godine. Međutim odstupanja se mogu opravdati promjenom pravnih, demografskih ili gospodarskih okolnosti na kojima se temelje pretpostavke.
5. Matična država članica može izračun tehničkih pričuva podvrgnuti dodatnim i detaljnijim zahtjevima kako bi osigurala da interesi članova i korisnika budu zaštićeni na odgovarajući način.

Članak 14.

Pokriće tehničkih pričuva

1. Matična država članica zahtijeva da svaka institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** u svakom trenutku raspolaže dostatnom i primjerenom imovinom za pokriće tehničkih pričuva s obzirom na cjelokupni spektar mirovinskih programa kojima upravlja.
2. Matična država članica može instituciji **za strukovno mirovinsko osiguranje** dopustiti da tijekom ograničenog razdoblja ne raspolaže dostatnom imovinom za pokriće tehničkih pričuva. U tom slučaju nadležna tijela zahtijevaju da institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** donese konkretan i ostvariv plan oporavka s **jasnim vremenskim rasporedom** kako bi osigurala ponovno ispunjavanje zahtjeva iz stavka 1. Plan podliježe sljedećim uvjetima:

- (a) institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** izrađuje konkretan i ostvariv plan kako bi ponovo uspostavila potreban iznos imovine za potpuno i pravodobno pokriće tehničkih pričuva. Plan mora biti dostupan članovima ili, ako je to primjenjivo, njihovim predstavnicima i/ili podliježe odobrenju nadležnih tijela matične države članice;
- (b) pri sastavljanju plana vodi se računa o specifičnoj situaciji institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje**, a posebno o strukturi imovine/obveza, profilu rizičnosti, planu likvidnosti, dobnoj strukturi članova koji ostvaruju pravo na mirovinu, činjenici radi li se o programima u fazi pokretanja ili programima koji prelaze iz onih bez pokrića ili s djelomičnim pokrićem na one s potpunim pokrićem;
- (c) u slučaju **likvidacije** mirovinskog programa tijekom razdoblja navedenog u prvoj rečenici ovog stavka, institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** o tome obavješćuje nadležna tijela matične države članice. Institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** utvrđuje postupak za prijenos imovine i pripadajućih obveza **tog programa** drugoj instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje, društvu za osiguranje **ili drugom prikladnom** tijelu. O tom postupku obavješćuju se nadležna tijela matične države članice, a okvirni prikaz postupka mora biti dostupan članovima ili, ako je to primjenjivo, njihovim predstavnicima u skladu s načelom povjerljivosti.

3. U slučaju prekogranične djelatnosti **■**, tehničke pričuve moraju u svakom trenutku biti u potpunosti financirane s obzirom na cjelokupni spektar mirovinskih programa kojima se upravlja. Ako *taj uvjet* nije ispunjen, nadležno *tijelo* matične države članice *žurno* intervenira *i zahtijeva od institucije za strukovno mirovinsko osiguranje da odmah osmisli primjerene mjere i provede ih bez odgode tako da članovi i korisnici budu zaštićeni na odgovarajući način.*

Članak 15.

Regulatorni kapital

1. Matična država članica osigurava da institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje upravljaju mirovinskim programima kod kojih sama institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*, a ne pokroviteljsko poduzeće, preuzima obvezu pokrića biometrijskog rizika ili jamči određenu uspješnost ulaganja ili određenu razinu primanja, trajno raspolažu dodatnim sredstvima povrh tehničkih pričuva kao zaštitnim dodatkom. Iznos tog zaštitnog dodatka odražava vrstu rizika i *portfelj imovine* u odnosu na cjelokupni spektar programa kojima se upravlja. Ta su sredstva neopterećena bilo kakvim predvidljivim obvezama i služe kao zaštitni kapital za izjednačavanje odstupanja između očekivanih i stvarnih troškova i prihoda.
2. Za potrebe izračunavanja minimalnog iznosa dodatnih sredstava primjenjuju se pravila utvrđena u člancima 16., 17. i 18.

3. Stavkom 1. ipak se ne sprečavaju države članice da od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje se nalaze na njihovom državnom području zahtijevaju da raspoložu regulatornim kapitalom ili da utvrde detaljnija pravila pod uvjetom da su ona bonitetno opravdana.

Članak 16.

Raspoloživa granica solventnosti

1. *Kako bi se osigurala dugoročna održivost strukovnog mirovinskog osiguranja*, države članice zahtijevaju od svake institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* iz članka 15. stavka 1. *koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima da u svakom trenutku ima odgovarajuću raspoloživu granicu solventnosti s obzirom na sve njezine poslove koja je barem jednaka zahtjevima iz ove Direktive.
2. Raspoloživa granica solventnosti obuhvaća imovinu institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* slobodnu od bilo kakvih predvidljivih obveza, umanjenu za bilo koju nepokretnu imovinu, uključujući:
 - (a) uplaćeni temeljni kapital ili, u slučaju da institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ima oblik društva za uzajamno osiguranje, stvarni osnivački kapital i bilo koje račune članova društva za uzajamno osiguranje koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

- i. osnivački akti i statut moraju propisivati da plaćanja mogu biti izvršena s tih računa prema članovima društva za uzajamno osiguranje samo ako to neće prouzročiti snižavanje raspoložive granice solventnosti ispod potrebne razine ili nakon prestanka društva kada su podmireni svi ostali dugovi društva;
 - ii. osnivački akti i statut moraju propisivati da se, s obzirom na bilo koja plaćanja iz točke i. zbog razloga koji nije pojedinačni prestanak članstva u društvu za uzajamno osiguranje, nadležna tijela moraju obavijestiti barem mjesec dana unaprijed i da ona mogu zabraniti plaćanja u tom razdoblju; i
 - iii. relevantne odredbe osnivačkog akta i statuta mogu biti izmijenjene tek nakon što nadležna tijela izjave da nemaju primjedbi na izmjene, ne dovodeći u pitanje kriterije iz podtočaka i. i ii.;
- (b) rezerve (zakonom predviđene i slobodne) koje ne odgovaraju preuzetim obvezama;
 - (c) prenesenu dobit ili preneseni gubitak nakon umanjenja za dividende koje trebaju biti isplaćene; i

- (d) ako su nacionalnim pravom odobrene rezerve iz dobiti koje su iskazane u bilanci kada one mogu biti upotrijebljene za pokriće bilo kojih gubitaka koji mogu nastati i kada nisu stavljene na raspolaganje za raspodjelu članovima i korisnicama.

Raspoloživa granica solventnosti umanjuje se za iznos vlastitih dionica koje izravno drži institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*.

- 3. Države članice mogu propisati da raspoloživa granica solventnosti može također obuhvaćati:
 - (a) kumulativni povlašteni temeljni kapital i podređeni dužnički kapital u visini do 50 % vrijednosti raspoložive granice solventnosti i potrebne granice solventnosti, ovisno o tome koja je od njih niža, od čega su najviše 25 % podređeni zajmovi s fiksnim dospijecem, ili kumulativni povlašteni temeljni kapital s fiksnim rokom dospijeca, pod uvjetom da postoje obvezujući sporazumi u skladu s kojima su, u slučaju stečaja ili likvidacije institucije *za mirovinsko strukovno osiguranje*, podređeni temeljni kapital ili povlašteni dionički kapital po redoslijedu iza potraživanja svih ostalih vjerovnika i ne isplaćuju se sve dok se ne namire svi ostali dugovi;
 - (b) vrijednosne papire koji nemaju specificiran datum dospijeca i ostale instrumente, uključujući kumulativne povlaštene dionice različite od onih iz točke (a), u maksimalnom iznosu od 50 % raspoložive ili potrebne granice solventnosti, ovisno o tome koja je od njih niža, za sve takve vrijednosne papire, i podređeni dužnički kapital iz točke (a) pod uvjetom da oni ispunjavaju sljedeće uvjete:

- i. oni ne smiju biti isplaćeni na inicijativu donositelja ili bez prethodne suglasnosti nadležnog tijela;
- ii. ugovorom o izdavanju mora se omogućiti instituciji **za strukovno mirovinsko osiguranje** da odgodi plaćanje kamate na zajam;
- iii. potraživanja zajmodavca od institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** moraju u cijelosti po redoslijedu biti iza potraživanja svih nepodređenih vjerovnika;
- iv. u dokumentima kojima se uređuje izdavanje vrijednosnih papira mora biti predviđena mogućnost korištenja glavnice i neplaćenih kamata za pokriće gubitaka, istodobno omogućavajući instituciji **za strukovno mirovinsko osiguranje** da nastavi poslovati; i
- v. u obzir se moraju uzeti samo iznosi uplaćeni u cijelosti.

U svrhu točke (a), podređeni dužnički kapital također ispunjava sljedeće uvjete:

- i. u obzir se moraju uzeti samo sredstva uplaćena u cijelosti;

- ii. za zajmove s fiksnim dospjećem, izvorni rok dospijeca iznosi barem pet godina. Najkasnije godinu dana prije datuma otplate, institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** nadležnim tijelima na odobrenje dostavlja plan koji pokazuje kako će se raspoloživa granica solventnosti održavati ili dovesti do tražene razine u trenutku dospijeca, osim ako se opseg u kojem se zajam može smatrati komponentnom raspoložive granice solventnosti postupno smanji tijekom posljednjih pet godina prije datuma otplate. Nadležna tijela mogu dopustiti prijevremenu otplatu takvih zajmova pod uvjetom da zahtjev podnese institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** izdavatelj i da njezina raspoloživa granica solventnosti ne padne ispod zahtijevane razine;
- iii. zajmovi bez fiksnog dospijeca otplaćuju se samo podložno otkaznom roku od pet godina, osim ako se zajmovi više ne smatraju komponentom raspoložive granice solventnosti ili ako se posebno ne traži prethodna suglasnost nadležnih tijela za prijevremenu otplatu. U potonjem slučaju institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** obavješćuje nadležna tijela najmanje šest mjeseci prije datuma predložene otplate, specificirajući raspoloživu granicu solventnosti i potrebnu granicu solventnosti kako prije tako i nakon te otplate. Nadležna tijela odobravaju prijevremenu otplatu samo ako to ne rezultira smanjenjem raspoložive granice solventnosti institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** ispod potrebne razine;

- iv. ugovor o zajmu ne sadržava klauzulu kojom se određuje da će u specifičnim okolnostima, osim likvidacije institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*, dug postati otplativ prije ugovorenog datuma otplate; i
 - v. ugovor o zajmu može biti izmijenjen tek nakon što su nadležna tijela izjavila da nemaju primjedbi na izmjene.
4. Na zahtjev institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* poduprijet dokazima, koji je podnesen nadležnom tijelu matične države članice i uz suglasnost tog nadležnog tijela, raspoloživa granica solventnosti također može obuhvaćati:
- (a) kada se ne primjenjuje cilmerizacija ili kada je, ako se primjenjuje, manja od opterećenja troškova pribave uključenih u premiju, razliku između necilmerizirane ili djelomično cilmerizirane matematičke pričuve i matematičke pričuve cilmerizirane po stopi koja je jednaka opterećenju troškova pribave uključenih u premiju;

- (b) bilo koje skrivene neto rezerve koje proizlaze iz vrednovanja imovine, u mjeri u kojoj takve skrivene neto rezerve nemaju značaj iznimke;
- (c) jednu polovicu neuplaćenog temeljnog kapitala ili početnog kapitala kada uplaćeni dio iznosi do 25 % tog temeljnog kapitala ili početnog kapitala, i to do 50 % raspoložive ili potrebne granice solventnosti, ovisno o tome što je manje.

Iznos iz točke (a) ne smije prijeći 3,5 % zbroja razlika između zbrojeva relevantnog kapitala djelatnosti životnog osiguranja i djelatnosti osiguranja strukovnih mirovina i matematičkih pričuva za sve police kada je moguće primijeniti cilmerizaciju. Razlika se umanjuje za iznos bilo kojih neamortiziranih troškova stjecanja koji su uknjiženi kao imovina.

Članak 17.

Potrebna granica solventnosti

1. Potrebna granica solventnosti utvrđuje se kako je utvrđeno u staccima od 2. do 6. u skladu s preuzetim obvezama.
2. Potrebna granica solventnosti jednaka je zbroju sljedećih dvaju rezultata:

(a) prvi rezultat:

4 % matematičkih pričuva koje se odnose na poslove izravnog osiguranja i prihvate u reosiguranje bruto od iznosa predanih u reosiguranje množi se omjerom koji nije niži od 85 %, za prethodnu poslovnu godinu, između matematičkih pričuva neto od iznosa predanih u reosiguranja i bruto ukupnih matematičkih pričuva;

(b) drugi rezultat:

za police kod kojih rizični kapital nije negativna stavka, 0,3 % takvog kapitala koji preuzme institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* množi se omjerom koji nije niži od 50 %, za prethodnu poslovnu godinu, između ukupnog rizičnog kapitala koji je zadržan kao obveza institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* nakon odbitka iznosa predanih u reosiguranje i retrocesiju i ukupnog iznosa rizičnog kapitala bez odbitka reosiguranja.

Za kratkoročna osiguranja za slučaj smrti u maksimalnom razdoblju od tri godine, taj postotak iznosi 0,1 %. Kod takvih osiguranja koja se sklapaju na razdoblje duže od tri godine, ali ne duže od pet godina, taj postotak iznosi 0,15 %.

3. Za dopunska osiguranja iz članka 2. stavka 3. točke (a) podtočke iii. Direktive 2009/138/EZ potrebna granica solventnosti jednaka je potrebnoj granici solventnosti za institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* kako je utvrđena u članku 18.
4. Za osiguranje s kapitalizacijom isplate iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke ii. Direktive 2009/138/EZ potrebna granica solventnosti jednaka je iznosu od 4 % matematičkih pričuva izračunatih u skladu sa stavkom 2. točkom (a).
5. Za poslove iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke i. Direktive 2009/138/EZ, potrebna granica solventnosti jednaka je iznosu od 1 % njihove imovine.
6. Za osiguranja povezana s investicijskim fondovima i obuhvaćena u članku 2. stavku 3. točki (a) podtočkama i. i ii. Direktive 2009/138/EZ i za poslove iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočaka od iii. do v. Direktive 2009/138/EZ, potrebna granica solventnosti jednaka je zbroju sljedećeg:
 - (a) ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* snosi rizik ulaganja, 4 % tehničkih pričuva, izračunanih u skladu sa stavkom 2. točkom (a);

- (b) ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ne snosi rizik ulaganja, ali je izdvajanje za pokriće troškova upravljanja utvrđeno u razdoblju dužem od pet godina, 1 % tehničkih pričuva, izračunanih u skladu sa stavkom 2. točkom (a);
- (c) ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ne snosi rizik ulaganja i pokriće troškova upravljanja nije utvrđeno u razdoblju dužem od pet godina, iznos koji je jednak 25 % neto administrativnih troškova iz prethodne poslovne godine za takva osiguranja i poslove;
- (d) ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* pokriva rizik smrti, 0,3 % rizičnog kapitala izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (b).

Članak 18.

Potrebna granica solventnosti u svrhu članka 17. stavka 3.

1. Potrebna granica solventnosti utvrđuje se na temelju godišnjeg iznosa premija odnosno doprinosa ili prosječnog opterećenja izdataka za štete u protekle tri poslovne godine.

2. Iznos potrebne granice solventnosti jednak je višem od dvaju rezultata navedenih u stavcima 3. i 4.
3. Osnova premije, s obzirom na to koji je viši iznos, izračunava se na temelju zaračunatih bruto premija ili doprinosa izračunanih kako je dolje navedeno i bruto zarađenih premija ili doprinosa.

Premije i doprinosi (uključujući troškove koji su slični premijama ili doprinosima) s obzirom na poslove izravnog osiguranja u prethodnoj poslovnoj godini zbrajaju se.

Tom se zbroju dodaje iznos premija primljenih za ukupno reosiguranje u prethodnoj poslovnoj godini.

Od tog se zbroja zatim oduzima ukupan iznos premija ili doprinosa otpisanih u prethodnoj poslovnoj godini kao i ukupan iznos poreza i davanja povezanih s premijama ili doprinosima koji ulaze u zbroj.

Tako dobiveni iznos dijeli se na dva dijela, pri čemu prvi doseže do 50 000 000 eura, a drugi obuhvaća preostali iznos; 18 % prvog i 16 % drugog dijela zbrajaju se.

Tako dobiveni iznos množi se omjerom koji postoji s obzirom na zbroj iznosa iz prethodnih triju poslovnih godina između iznosa izdataka za štete koje institucija za strukovno mirovinsko osiguranje treba podmiriti nakon odbitka iznosa nadoknadivih na temelju reosiguranja i bruto iznosa izdataka za štete. Taj omjer ne smije biti niži od 50 %.

4. Osnova šteta izračunava se kako slijedi:

Iznosi likvidiranih šteta plaćenih s obzirom na poslove izravnog osiguranja (bez odbitka bilo kojih izdataka za štete koje snose reosiguratelji i retrocedenti) u razdobljima navedenima u stavku 1. zbrajaju se.

Tom zbroju dodaje se iznos likvidiranih šteta plaćenih s obzirom na prihvate u reosiguranje ili retrocesije tijekom istih razdoblja i iznos pričuva šteta utvrđen na kraju prethodne poslovne godine za poslove izravnog osiguranja i prihvata u reosiguranja.

Od tog se iznosa zatim oduzima iznos povrata ostvarenih tijekom razdoblja navedenih u stavku 1.

Od preostalog se iznosa zatim oduzima iznos pričuva šteta utvrđen na početku druge poslovne godine koja prethodi posljednjoj poslovnoj godini za koju postoje financijski izvještaji, i za poslove izravnog osiguranja i za prihvate u reosiguranje.

Jedna trećina tako dobivenog iznosa dijeli se na dva dijela, pri čemu prvi doseže do 35 000 000 eura, a drugi obuhvaća preostali iznos; 26 % prvog i 23 % drugog dijela zbrajaju se.

Tako dobiveni iznos množi se omjerom koji postoji s obzirom na zbroj iznosa iz prethodnih triju poslovnih godina između iznosa izdataka za štete koje institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* treba podmiriti nakon odbitka iznosa nadoknadivih na temelju reosiguranja i bruto iznosa izdataka za štete. Taj omjer ne smije biti niži od 50 %.

5. Kada je potrebna granica solventnosti, izračunana u skladu sa stavcima od 2. do 4., niža od potrebne granice solventnosti iz prethodne godine, potrebna granica solventnosti mora biti barem jednaka potrebnoj granici solventnosti iz prethodne godine, pomnoženoj s omjerom iznosa tehničkih pričuva za pričuve šteta na kraju prethodne poslovne godine i iznosa tehničkih pričuva za pričuve šteta na početku prethodne poslovne godine. Pri tom izračunu upotrebljavaju se tehničke pričuve umanjene za reosiguranje, ali omjer ne smije biti viši od 1.

Članak 19.

Pravila ulaganja

1. Države članice zahtijevaju od *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima da ulažu u skladu s načelom razboritosti, a posebno u skladu sa sljedećim pravilima:
- (a) imovina se ulaže u najboljem *dugoročnom* interesu članova i korisnika *kao cjeline*. U slučaju mogućeg sukoba interesa, institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ili subjekt koji upravlja njezinim portfeljem osigurava da se ulaže isključivo u interesu članova i korisnika;

- (b) *u skladu s načelom razboritosti države članice dopuštaju institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje da uzmu u obzir mogući dugoročan utjecaj odluka o ulaganju na okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike;*
- (c) imovina se ulaže na način kojim se osiguravaju sigurnost, kvaliteta, likvidnost i profitabilnost portfelja kao cjeline;
-
- (d) imovina se većinom ulaže na uređena tržišta. Ulaganja u imovinu koja nije uvrštena za trgovanje na uređenom financijskom tržištu moraju se u svakom slučaju držati na razboritim razinama;
- (e) ulaganje u izvedene financijske instrumente moguće je u mjeri u kojoj takvi instrumenti pridonose smanjenju rizika ulaganja ili olakšavaju učinkovito upravljanje portfeljem. Treba ih vrednovati razborito, uzimajući u obzir temeljnu imovinu, te uključiti u vrednovanje imovine institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*. Institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* moraju izbjegavati i prekomjernu izloženost riziku povezanu sa samo jednom drugom ugovornom strankom i drugim poslovima s izvedenicama;

- (f) imovina se mora pravilno diversificirati tako da se izbjegne pretjerano oslanjanje na pojedinu imovinu, izdavatelja ili grupu poduzeća i akumuliranje rizika u portfelju kao cjelini.

Ulaganja u imovinu koju izdaje isti izdavatelj ili izdavatelji koji pripadaju istoj grupi ne smije instituciju *za strukovno mirovinsko osiguranje* izlagati prekomjernom koncentracijskom riziku;

- (g) ulaganje u pokroviteljsko poduzeće ne smije iznositi više od 5 % portfelja kao cjeline, a ako pokroviteljsko poduzeće pripada grupi, ulaganje u poduzeća koja su dio iste grupe kao i pokroviteljsko poduzeće ne smije iznositi više od 10 % portfelja.

Ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ima više pokroviteljskih poduzeća, ulaganje u ta pokroviteljska poduzeća provodi se razborito, uzimajući u obzir potrebu za primjerenom diversifikacijom.

Države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve iz točaka (f) i (g) na ulaganje u državne obveznice.

2. Uzimajući u obzir veličinu, vrstu, opseg i složenost djelatnosti nadziranih institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje**, države članice osiguravaju da nadležna tijela prate primjerenost procedura institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** za procjenu kreditne sposobnosti, procjenjuju korištenje upućivanja na kreditne rejtinge koje su dodijelile agencije za kreditni rejting kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹, u njihovim politikama ulaganja i, prema potrebi, potiču ublažavanje učinka takvih upućivanja, s ciljem smanjenja isključivog i automatskog oslanjanja na takve kreditne rejtinge.
3. Matične države članice zabranjuju institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** da uzimaju zajmove ili da djeluju kao jamac trećim stranama. Međutim, države članice mogu dopustiti institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** da uzimaju zajmove do određenog opsega samo u svrhu likvidnosti i na privremenoj osnovi.
4. Države članice ne zahtijevaju od institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad** na **njihovim** državnim područjima da ulažu u određene kategorije imovine.
5. Ne dovodeći u pitanje članak 30., države članice ne podvrgavaju odluke o ulaganju neke institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad** na njihovu državnom području ili njezina upravitelja nikakvim prethodnim odobrenjima ili zahtjevima u vezi za sustavnim obavješćivanjem.

¹ Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

6. U skladu s odredbama stavaka od 1. do 5. države članice mogu za institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima utvrditi detaljnija pravila, uključujući kvantitativna pravila, pod uvjetom da su ona bonitetno opravdana, kako bi odrazile cjelokupni spektar mirovinskih programa kojima te institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* upravljaju.

Međutim države članice ne sprečavaju institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* da:

- (a) do 70 % imovine za pokriće tehničkih pričuva ili cjelokupnog portfelja programa u kojima članovi snose rizike ulaganja ulože u dionice, prenosive vrijednosne papire koji se tretiraju kao dionice i korporativne obveznice koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, ili putem MTP-ova ili OTP-ova, i odlučuju o relativnom ponderu tih vrijednosnih papira u njihovom portfelju ulaganja. *Međutim, pod uvjetom da je to bonitetno opravdano, države članice mogu primijeniti niže ograničenje, ali ne niže od 35 % na institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje upravljaju mirovinskim programima s dugoročnim jamstvom kamatne stope, same snose rizik ulaganja i same pružaju jamstvo;*

- (b) ulažu do 30 % imovine za pokriće tehničkih pričuva u imovinu denominiranu u valutama različitima od one u kojoj su izražene obveze;
 - (c) ulažu u instrumente s ***dugoročnom perspektivom ulaganja***, ■ kojima se ne trguje na uređenim tržištima, ***MTP-ovima*** ili ***OTP-ovima***;
 - (d) ***ulažu u instrumente koje izdaje ili za koje jamči EIB u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja, europskih fondova za dugoročna ulaganja, europskih fondova za socijalno poduzetništvo i europskih fondova poduzetničkog kapitala.***
7. Stavkom 6. ne isključuje se pravo država članica da zahtijevaju, i na pojedinačnoj osnovi, da ***institucije za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad*** na njihovim državnim područjima primjenjuju stroža pravila ulaganja pod uvjetom da su ona bonitetno opravdana, a posebno s obzirom na obveze koje je preuzela ***institucija za strukovno mirovinsko osiguranje***.
8. Nadležno tijelo države članice domaćina institucije ***za strukovno mirovinsko osiguranje*** koja obavlja prekograničnu djelatnost iz članka 11. ne utvrđuju pravila ulaganja kao dodatak pravilima utvrđenima u stavcima od 1. do 6. za dio imovine kojom su obuhvaćene tehničke pričuve za prekograničnu djelatnost.

Glava III.

UVJETI KOJIMA SE UREĐUJU DJELATNOSTI

POGLAVLJE 1.

Sustav upravljanja

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 20

Odgovornost ▯ upravljačkog ili nadzornog tijela

1. Države članice osiguravaju da ▯ upravljačko ili nadzorno tijelo institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* prema nacionalnom pravu ima krajnju odgovornost za to da dotična institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* poštuje zakone i druge propise donesene na temelju ove Direktive.
2. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje uloga socijalnih partnera u upravljanju institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje*.

Članak 21.

Opći zahtjevi u vezi s upravljanjem

1. Države članice zahtijevaju da sve institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* uspostave djelotvoran sustav upravljanja kojim se osigurava dobro i razborito upravljanje njihovim djelatnostima. Taj sustav uključuje odgovarajuću i transparentnu organizacijsku strukturu s jasnom dodjelom i odgovarajućom raspodjelom odgovornosti te djelotvoran sustav kojim se osigurava prijenos informacija. Sustav upravljanja *uključuje razmatranje okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika povezanih s investicijskom imovinom pri donošenju odluka o ulaganju i* podliježe redovitom unutarnjem preispitivanju.
2. Sustav upravljanja iz stavka 1. razmjeran je veličini, vrsti, opsegu i složenosti djelatnosti institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.
3. Države članice osiguravaju da institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* u pisanom obliku *utvrde politike* u vezi s upravljanjem rizicima, unutarnjom revizijom i, prema potrebi, *aktuarskim* djelatnostima i *izdvojenim poslovima te primjenjuju navedene politike*. Te politike utvrđene u pisanom obliku *podliježu prethodnom odobrenju upravljačkog ili nadzornog tijela institucije za strukovno mirovinsko osiguranje te se* preispituju *najmanje svake tri godine i* prilagođavaju s obzirom na svaku znatnu izmjenu dotičnog sustava ili područja.

4. Države članice osiguravaju da institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* uspostave djelotvoran sustav unutarnje kontrole. Taj sustav uključuje administrativne i računovodstvene postupke, okvir za unutarnju kontrolu te odgovarajuće izvještajne mehanizme na svim razinama institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.
5. Države članice osiguravaju da institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* poduzimaju razumne mjere u svrhu kontinuiranog i redovitog obavljanja svojih djelatnosti, uključujući razvoj planova za slučaj nepredviđenih okolnosti. S tim ciljem institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* upotrebljavaju primjerene i razmjerne sustave, resurse i postupke.
6. Države članice zahtijevaju od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* da imenuju najmanje dvije osobe koje stvarno upravljaju *tom* institucijom. *Države članice na temelju obrazložene procjene koju su provela nadležna tijela mogu dopustiti da institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje stvarno upravlja samo jedna osoba. Pri toj procjeni uzima se u obzir uloga socijalnih partnera u ukupnom upravljanju institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje, kao i veličina, vrsta, opseg i složenost djelatnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.*

Članak 22.

Zahtjevi u vezi sa stručnosti i primjerenosti u pogledu upravljanja

1. Države članice zahtijevaju od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* da osiguraju da osobe koje stvarno upravljaju institucijom *za strukovno mirovinsko osiguranje*, *osobe koje* obavljaju ■ ključne funkcije *i, ako je to primjenjivo, osobe ili subjekti kojima je izdvojeno obavljanje neke ključne funkcije u skladu s člankom 31.* pri obavljanju svojih zadaća ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) **zahtjev u pogledu stručnosti:**

- (i) *za osobe koje stvarno upravljaju institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje to znači da su njihove kvalifikacije, znanje i iskustvo kolektivno odgovarajući ■ da im omoguće osiguravanje dobrog i razboritog upravljanja institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje;*
- (ii) *za osobe koje obavljaju ključne aktuarske funkcije ili ključne funkcije unutarnje revizije to znači da su njihove stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo odgovarajući za primjereno obavljanje njihovih ključnih funkcija ■ ;*
- (iii) *za osobe koje obavljaju druge ključne funkcije to znači da su njihove kvalifikacije, znanje i iskustvo odgovarajući za primjereno obavljanje njihovih ključnih funkcija; i*

(b) **zahtjev u pogledu primjerenosti:** imaju dobar ugled i integritet ■ .

2. Države članice osiguravaju ■ **da** nadležna tijela **mogu procijeniti** ispunjavaju li osobe koje stvarno upravljaju institucijom **za strukovno mirovinsko osiguranje** ili obavljaju ■ ključne funkcije zahtjeve utvrđene u stavku 1.

3. Ako **matična** država članica **od osoba iz stavka 1.** zahtijeva dokaz o dobrom ugledu, dokaz o tome da u prošlosti nisu bili u stečaju, ili oba dokaza, tada ta država članica kao dovoljan dokaz za državljane drugih država članica prihvaća podnošenje izvataka iz sudskog registra druge države članice ili, ako takav sudski registar ne postoji u drugoj državi članici, istovrijedne isprave **kojom se dokazuje da su zahtjevi ispunjeni**, koju je izdalo nadležno sudsko ili upravno tijelo ■ u državi članici **čiji je dotična osoba državljanin ili u matičnoj državi članici.**

4. *Ako nadležno sudsko ili upravno tijelo u državi članici* čiji je dotična osoba državljanin *ili u matičnoj državi članici ne izda* istovrijednu ispravu kako je navedeno u stavku 3., *toj osobi* dopušteno je umjesto te isprave podnijeti izjavu pod prisegom.

Međutim, u *matičnim* državama članicama u kojima nije predviđena mogućnost davanja izjave pod prisegom, *državljanima drugih dotičnih država članica* dopušteno je podnijeti svečanu izjavu koja se daje pred nadležnim sudskim ili upravnim tijelom u matičnoj državi članici ili državi članici *čiji su državljani* ili pred javnim bilježnikom u jednoj od tih država članica. To tijelo ili javni bilježnik izdaje potvrdu kojom ovjerava vjerodostojnost izjave pod prisegom ili svečane izjave.

5. Dokaz o tome da osoba ranije nije bila u stečaju iz stavka 3. može se *također* dostaviti u obliku izjave državljanina druge dotične države članice pred nadležnim sudskim, strukovnim ili trgovinskim tijelom u toj drugoj državi članici.

6. Isprave iz stavaka 3., 4. i 5. podnose se u roku od tri mjeseca od datuma njihova izdavanja.
7. Države članice određuju tijela nadležna za izdavanje isprava iz stavaka 3., 4. i 5. i o tome odmah obavješćuju druge države članice i Komisiju.

Svaka država članica također obavješćuje druge države članice i Komisiju o tijelima kojima je potrebno dostaviti isprave iz stavaka 3., 4. i 5. u potporu zahtjevu za obavljanje djelatnosti iz članka 11. na državnom području te države članice.

Članak 23.

Politika nagrađivanja

1. Države članice zahtijevaju od institucija ***za strukovno mirovinsko osiguranje da utvrde i primjenjuju*** razumnu politiku nagrađivanja za ***sve*** osobe koje ***stvarno*** upravljaju institucijom ***za strukovno mirovinsko osiguranje, obavljaju ključne funkcije i druge kategorije osoblja čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*** na način ***razmjeran*** njezinoj veličini i unutarnjem ustrojstvu te veličini, vrsti, ***opsegu*** i složenosti njezinih djelatnosti.

2. Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* redovito objavljuju relevantne informacije o svojoj politici nagrađivanja, osim ako je drugačije predviđeno u *Uredbi (EU) 2016/679*.
3. *Pri utvrđivanju i primjeni politike nagrađivanja iz stavka 1. institucije za strukovno mirovinsko osiguranje poštuju sljedeća načela:*
 - (a) **█** politika nagrađivanja utvrđuje se, provodi i održava u skladu s djelatnostima **█**, **█** profilom rizičnosti, ciljevima, **█** i dugoročnim *interesom, financijskom stabilnosti* i rezultatima institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* kao cjeline *te se njome podupire dobro, razborito i djelotvorno upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje;*
 - (b) *politika nagrađivanja u skladu je s dugoročnim interesima članova i korisnika mirovinskih programa kojima upravlja institucija za strukovno mirovinsko osiguranje;*

- (c) politika nagrađivanja uključuje mjere za izbjegavanje sukoba interesa,
- (d) **politika nagrađivanja sukladna je** dobrom i djelotvornom upravljanju rizicima i ne potiče preuzimanje rizika **koje nije u skladu s profilima rizičnosti i pravilima institucije za strukovno mirovinsko osiguranje;**
- (e) politika nagrađivanja primjenjuje se na instituciju za **strukovno mirovinsko osiguranje** i **pružatelje usluga iz članka 31. stavka 1., osim ako su ti pružatelji usluga obuhvaćeni direktivama iz članka 2. stavka 2. točke (b);**
- (f) **institucija za strukovno mirovinsko osiguranje utvrđuje opća načela politike nagrađivanja, preispituje je i ažurira najmanje svake tri godine, te je odgovorna za njezinu provedbu;**
- (g) jasno, transparentno i djelotvorno upravljanje u pogledu nagrađivanja i njegova nadzora.

Odjeljak 2.

Ključne funkcije

Članak 24.

Opće odredbe

1. Države članice od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevaju *uspostavljanje sljedećih ključnih funkcija*: funkcije upravljanja rizicima, funkcije unutarnje revizije i, ako je to primjenjivo, aktuarske funkcije. Institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* omogućavaju *nositeljima ključnih funkcija* da stvarno obavljaju *svoje* dužnosti **█** na objektivan, pošten i neovisan način.
2. Institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* mogu jednoj osobi ili organizacijskoj jedinici dopustiti obavljanje više od jedne ključne funkcije, *uz iznimku funkcije unutarnje revizije iz članka 26., koja je neovisna od ostalih ključnih funkcija*.
3. *Ta jedna* osoba ili organizacijska jedinica koja obavlja ključnu funkciju različita je od one koja obavlja sličnu ključnu funkciju u pokroviteljskom poduzeću. *Države članice mogu, uzimajući u obzir veličinu, vrstu, opseg i složenost djelatnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje, dopustiti instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje da ključne funkcije obavlja putem iste osobe ili organizacijske jedinice kao i u pokroviteljskom poduzeću, pod uvjetom da institucija za strukovno mirovinsko osiguranje objasni na koji način sprečava ili rješava eventualne sukobe interesa s pokroviteljskim poduzećem.*

4. **Nositelji ključnih funkcija** o svim **značajnim** nalazima i preporukama **u području za koje su odgovorni obavješćuju** administrativno, upravljačko ili nadzorno tijelo institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** koje odlučuje o djelovanjima koja treba poduzeti.
5. **Ne dovodeći u pitanje pravo da ne inkriminira samog sebe**, nositelj ključne funkcije obavješćuje nadležno tijelo institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** ako administrativno, upravljačko ili nadzorno tijelo institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** ne poduzme odgovarajuće i pravovremeno korektivno djelovanje **u sljedećim slučajevima:**
- (a) ako je osoba ili organizacijska jedinica koja obavlja ključnu funkciju utvrdila **znatan** rizik da institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje neće ispuniti** značajan zakonski zahtjev i to prijavila administrativnom, upravljačkom ili nadzornom tijelu **te** institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje i ako bi to moglo imati znatan utjecaj na interese članova i korisnika; ili**
- (b) ako je osoba ili organizacijska jedinica koja obavlja ključnu funkciju uočila značajno kršenje zakona ili drugih propisa koji se primjenjuju na instituciju **za strukovno mirovinsko osiguranje** i njezine djelatnosti u kontekstu ključne funkcije te osobe ili organizacijske jedinice i to prijavila administrativnom, upravljačkom ili nadzornom tijelu **te** institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje**.
6. Države članice osiguravaju pravnu zaštitu osobama koje obavješćuju nadležno tijelo u skladu sa stavkom 5.

Članak 25.

■ Upravljanje rizicima

1. Države članice od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevaju **da na način razmjeran njihovoj veličini i unutarnjem ustrojstvu te veličini, vrsti, opsegu i složenosti njihovih djelatnosti uspostave djelotvornu funkciju** upravljanja rizicima. **Ta je funkcija strukturirana tako da olakšava funkcioniranje** sustava **upravljanja rizicima, za koji institucije za strukovno mirovinsko osiguranje donose** strategije, **procedure i postupke** izvješćivanja **potrebne** za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i redovito izvješćivanje o njima **administrativnog, upravljačkog ili nadzornog tijela institucije za strukovno mirovinsko osiguranje**, na pojedinačnoj i skupnoj razini, kojima su institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje i mirovinski programi kojima upravljaju izloženi** ili bi **mogli biti izloženi** te o međuovisnostima tih rizika.

Sustav upravljanja rizicima mora biti **djelotvoran** i dobro integriran u organizacijsku strukturu i procedure donošenja odluka institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje**.

2. Sustavom upravljanja rizicima obuhvaćeni su, na način koji je razmjeran veličini i unutarnjem ustrojstvu institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** te veličini, vrsti, opsegu i složenosti njihovih djelatnosti, rizici koji mogu nastati u institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** ili poduzećima kojima su zadaće ili poslovi neke institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** izdvojeni barem u sljedećim područjima, **ako je to primjenjivo**:

- (a) preuzimanje rizika i oblikovanje pričuva;

- (b) upravljanje imovinom i obvezama;
- (c) ulaganja, posebno izvedenice, *sekuritizacije* i slične obveze;
- (d) upravljanje likvidnosnim i koncentracijskim rizicima;
- (e) upravljanje operativnim rizicima;
- (f) osiguranje i ostale tehnike smanjenja rizika;
- (g) *okolišni, socijalni i upravljački rizici povezani s portfeljem ulaganja i upravljanjem njime.*

3. Ako u skladu s uvjetima mirovinskog programa rizik snose članovi i korisnici, sustavom upravljanja rizicima također se uzimaju su obzir ti rizici iz perspektive članova i korisnika.

I

Članak 26.

Funkcija unutarnje revizije

Države članice od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevaju da na način *razmjeran njihovoj veličini i unutarnjem ustrojstvu te veličini, vrsti, opsegu i složenosti njihovih djelatnosti* uspostave djelotvornu funkciju unutarnje revizije. Funkcijom unutarnje revizije *obuhvaćena je evaluacija* primjerenosti i djelotvornosti sustava unutarnje kontrole i ostalih elemenata sustava upravljanja, uključujući, *ako je to primjenjivo*, izdvojene poslove.

Članak 27.

Aktuarska funkcija

1. *Ako institucija za strukovno mirovinsko osiguranje sama pokriva biometrijske rizike ili jamči uspješnost ulaganja ili određenu razinu primanja, države članice od te institucije za strukovno mirovinsko osiguranje zahtijevaju* da uspostavi djelotvornu aktuarsku funkciju kojom će se:
 - (a) koordinirati i nadzirati izračun tehničkih pričuva;

- (b) procjenjivati primjerenost metodologija i temeljnih modela koji se primjenjuju pri izračunu tehničkih pričuva i pretpostavki nastalih u tu svrhu;
 - (c) procjenjivati dostatnost i kvaliteta podataka koji se upotrebljavaju pri izračunu tehničkih pričuva;
 - (d) uspoređivati *pretpostavke na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva* i iskustvo;
 - (e) obavješćivati administrativno, upravljačko ili nadzorno tijelo institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* o pouzdanosti i primjerenosti izračuna tehničkih pričuva;
 - (f) davati mišljenje o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ima takvu politiku;
 - (g) davati mišljenje o primjerenosti mehanizama osiguranja ako institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ima takve mehanizme; i
 - (h) pridonositi djelotvornoj provedbi sustava upravljanja rizicima.
2. Države članice od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevaju imenovanje najmanje jedne neovisne osobe, unutar te institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ili izvan nje, koja će biti odgovorna za aktuarsku funkciju.

Odjeljak 3.

Dokumenti o upravljanju

Članak 28.

Vlastita procjena rizika

1. Države članice od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevaju da na način *razmjeran njihovoj veličini i unutarnjem ustrojstvu te veličini, vrsti, opsegu i složenosti njihovih djelatnosti* ▯ provode *i dokumentiraju* vlastitu procjenu rizika ▯ .

Ta procjena rizika ▯ provodi se *najmanje svake tri godine ili* bez odgode nakon svake znatne promjene profila rizičnosti institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* ili *mirovinskih* programa *kojima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* upravlja. *U slučaju znatne promjene profila rizičnosti određenog mirovinskog programa procjenu rizika može se ograničiti na taj mirovinski program.*

2. *Države članice osiguravaju da je* procjenom rizika ▯ iz stavka 1., *uzimajući u obzir veličinu i unutarne ustrojstvo institucije za strukovno mirovinsko osiguranje te veličinu, vrstu, opseg i složenost djelatnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*, obuhvaćeno sljedeće:

- (a) *opis načina na koji je vlastita procjena rizika integrirana u proces upravljanja i u procedure donošenja odluka institucije za strukovno mirovinsko osiguranje;*
- (b) *procjena djelatnosti sustava upravljanja rizicima;*
- (c) *opis načina na koji institucija za strukovno mirovinsko osiguranje sprečava sukobe interesa s pokroviteljskim poduzećem, kada institucija za strukovno mirovinsko osiguranje izdvaja ključne funkcije tom pokroviteljskom poduzeću u skladu s člankom 24. stavkom 3.;*
- (d) *procjena cjelokupnih potreba institucije za strukovno mirovinsko osiguranje u pogledu pokrića, uključujući opis plana oporavka ako je to primjenjivo;*
- (e) *procjena rizika za članove i korisnike u vezi s isplatom njihovih mirovina te djelatnosti svih korektivnih mjera pri čemu se, ako je to primjenjivo, uzimaju u obzir:*
 - (i) *indeksacijski mehanizmi;*
 - (ii) *mehanizmi smanjenja primanja, uključujući mjeru u kojoj je stečena mirovinska primanja moguće smanjiti i pod kojim uvjetima te tko ih može smanjiti;*

- (f) kvalitativna procjena *mehanizama za zaštitu mirovina, uključujući, prema potrebi, jamstva, klauzule ili bilo koju drugu vrstu financijske potpore koju pruža pokroviteljsko poduzeće, osiguranje ili reosiguranje koje pruža društvo obuhvaćeno Direktivom 2009/138/EZ ili pokrivenost programom za zaštitu mirovina, u korist institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ili članova i korisnika;*
- (g) kvalitativna procjena operativnih rizika ■ ;
- (h) *ako se okolišni, socijalni i upravljački čimbenici uzimaju u obzir pri odlukama o ulaganju, ■ procjena novih rizika ili rizika u nastajanju, uključujući rizike povezane s klimatskim promjenama, iskorištavanjem resursa i okolišem, socijalne rizike i rizike povezane sa smanjenjem vrijednosti imovine zbog regulatornih promjena.*
3. Za potrebe stavka 2. institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* uspostavljaju metode utvrđivanja i procjene rizika kojima jesu ili bi mogle biti kratkoročno ili dugoročno izložene *i koji bi mogli imati utjecaj na sposobnost institucije za strukovno mirovinsko osiguranje da ispunjava svoje obveze*. Te metode razmjerne su veličini, vrsti, opsegu i složenosti rizika svojstvenih njihovim djelatnostima. Te su metode opisane u *vlastitoj procjeni rizika*.
4. *Vlastita* procjena rizika ■ uzima se u obzir u strateškim odlukama institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje*.

■

Članak 29.

Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća

Države članice zahtijevaju od svake institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima da sastavi i **javno** objavljuje godišnje financijske izvještaje i godišnja izvješća za sve mirovinske programe kojima *ta* institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* upravlja i, ako je to primjenjivo, godišnje financijske izvještaje i godišnja izvješća za svaki mirovinski program pojedinačno. Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća daju istinit i objektivan prikaz imovine, obveza i financijskog položaja institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje te sadržavaju informacije o značajnim investicijskim udjelima*. Godišnji financijski izvještaji i informacije iz izvješća moraju biti dosljedni, iscrpni, objektivno prezentirani te ih moraju propisno odobriti ovlaštene osobe u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 30.

Izjava o načelima politike ulaganja

Države članice osiguravaju da sve institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima izrade i najmanje svake tri godine preispitaju pisanu izjavu o načelima politike ulaganja. Ta se izjava preispituje bez odgode nakon svih znatnih promjena u politici ulaganja. Države članice propisuju da ta izjava sadržava barem elemente kao što su metode mjerenja rizika ulaganja, primijenjene procedure upravljanja rizicima te strateška raspodjela imovine s obzirom na vrstu i trajanje mirovinskih obveza *i način na koji se u politici ulaganja uzimaju u obzir okolišni, socijalni i upravljački čimbenici. Izjava se objavljuje.*

POGLAVLJE 2.

Izdvajanje poslova i upravljanje ulaganjem

Članak 31.

Izdvajanje poslova

1. Države članice mogu dopustiti institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima da povjere *bilo koji posao, uključujući ključne funkcije* i upravljanje tim institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje*, u cijelosti ili djelomično, *pružateljima usluga* koji posluju u ime tih institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*.
2. Države članice osiguravaju da te institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* i dalje budu *u potpunosti* odgovorne za ispunjavanje svojih obveza u skladu s ovom Direktivom kada izdvajaju ključne funkcije ili bilo koje druge poslove.
3. Izdvajanje ključnih funkcija ili bilo kojih drugih poslova ne može se provoditi na način koji bi mogao dovesti do:
 - (a) narušavanja kvalitete sustava upravljanja dotične institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*;
 - (b) neopravdanog povećanja operativnog rizika;
 - (c) narušavanja sposobnosti nadležnih tijela da prate ispunjava li institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* svoje obveze;
 - (d) ugrožavanja trajnog i zadovoljavajućeg pružanja usluga članovima i korisnicima.

4. Institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* osiguravaju pravilno funkcioniranje izdvojenih poslova putem procesa odabira pružatelja usluga i neprekidnim praćenjem poslova *tog pružatelja usluga*.
5. Države članice osiguravaju da institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* koje izdvajaju ključne funkcije, *upravljanje tim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje* ili druge poslove *obuhvaćene ovom Direktivom* sklope pisani sporazum s pružateljem usluga **■**. *Takav* sporazum mora biti pravno izvršiv i u njemu se moraju jasno utvrditi prava i obveze institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* i pružatelja usluga.
6. Države članice osiguravaju da institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* pravovremeno obavješćuju nadležna tijela o svakom izdvajanju poslova **■** *obuhvaćenih ovom Direktivom. Kada se izdvajanje odnosi na ključne funkcije ili upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje, nadležna tijela obavješćuju se o tome prije stupanja na snagu sporazuma o svakom takvom izdvajanju. Države članice također osiguravaju da institucije za strukovno mirovinsko osiguranje obavješćuju nadležna tijela* o svim kasnijim važnim promjenama u pogledu **■** svih *izdvojenih* poslova.
7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju *ovlast* od institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje i od pružatelja usluga* u bilo kojem trenutku zatražiti informacije o izdvojenim ključnim funkcijama ili bilo kojim drugim poslovima.

Članak 32.

Upravljanje ulaganjima

Države članice ne ograničavaju institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* u tome da za upravljanje portfeljem ulaganja imenuju upravitelje portfeljem s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji su dobili valjano odobrenje za rad za tu djelatnost u skladu s direktivama 2009/65/EZ, 2009/138/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU i 2014/65/EU, kao i subjekte koji imaju odobrenje za rad iz članka 2. stavka 1. ove Direktive.

POGLAVLJE 3.

Depozitar

Članak 33.

Imenovanje depozitara

1. U slučaju programa strukovnog mirovinskog osiguranja u kojem članovi i korisnici u potpunosti snose rizik ulaganja matična država članica od institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje može zahtijevati* da imenuje jednog ili više depozitara za pohranu imovine i nadzorne dužnosti u skladu s člancima 34. i 35. *Država članica domaćin može od takvih institucija za strukovno mirovinsko osiguranje zahtijevati da, kada obavljaju prekogranične djelatnosti u skladu s člankom 11., imenuju jednog ili više depozitara za pohranu imovine i nadzorne dužnosti u skladu s člancima 34. i 35., pod uvjetom da se imenovanje depozitara zahtijeva njezinim nacionalnim pravom.*

2. Za programe strukovnog mirovinskog osiguranja u kojima članovi i korisnici ne snose u potpunosti rizik ulaganja matična država članica može od institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevati da imenuje *jednog ili više* depozitara za pohranu imovine ili za pohranu imovine i nadzorne dužnosti u skladu s člancima 34. i 35.
3. Države članice ne ograničavaju institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* u tome da ■ imenuju depozitare s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji su dobili valjano odobrenje za rad u skladu s Direktivom ■ 2013/36/EU ili *Direktivom 2014/65/EU*, ili koji su prihvaćeni kao depozitari za potrebe Direktive 2009/65/EZ ili *Direktive 2011/61/EU*.
4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi u skladu sa svojim nacionalnim pravom nadležnim tijelima omogućile da zabrane, u skladu s člankom 48., slobodno raspolaganje imovinom koju drži depozitar ili skrbnik koji se nalazi na njihovom državnom području, na zahtjev *nadležnog tijela* matične države članice institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.
5. Depozitara se imenuje ■ pisanim ugovorom. U ugovoru se uređuje prijenos informacija potrebnih depozitaru za obavljanje njegovih dužnosti ■ , kako je utvrđeno u ovoj Direktivi te ostalim mjerodavnim zakonima i drugim propisima.

6. Pri obavljanju zadaća utvrđenih u člancima 34. i 35. institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* i depozitar postupaju iskreno, pošteno, profesionalno, neovisno te u interesu članova i korisnika programa.
7. Depozitar ne obavlja djelatnosti povezane s institucijom *za strukovno mirovinsko osiguranje* koje mogu prouzročiti sukobe interesa između institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*, članova i korisnika programa te samog depozitara, osim ako je depozitar funkcionalno i hijerarhijski odvojio obavljanje svojih zadaća depozitara od svojih ostalih zadaća koje bi mogle prouzročiti sukobe interesa i ako se mogući sukobi interesa primjereno utvrđuju, prate i otkrivaju članovima i korisnicima programa *kao i administrativnom, upravljačkom ili nadzornom tijelu institucije za strukovno mirovinsko osiguranje* te ako se njima primjereno upravlja.
8. Ako ne imenuju depozitara, institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* utvrđuju mehanizme za sprečavanje i rješavanje svih sukoba interesa do kojih može doći tijekom obavljanja zadaća koje inače obavljaju depozitar i upravitelj imovinom.

Članak 34.

Pohrana imovine i odgovornost depozitara

1. Ako je imovina *institucije za strukovno mirovinsko osiguranje povezana s mirovinskim programom* koja se sastoji od financijskih instrumenata koji mogu biti pod skrbništvom povjerena na pohranu depozitaru, depozitar pod skrbništvom drži sve financijske instrumente koji mogu biti evidentirani na računu financijskih instrumenata otvorenom u knjigama depozitara i sve financijske instrumente koji se depozitaru mogu fizički isporučiti.

U te svrhe depozitar osigurava da su financijski instrumenti, koji se mogu evidentirati na računu financijskih instrumenata otvorenom u knjigama depozitara, evidentirani u knjigama depozitara na odvojenim računima, u skladu s pravilima utvrđenima u Direktivi 2014/65/EU, koji su otvoreni u ime institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*, tako da se u svakom trenutku može jasno utvrditi da pripadaju instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje* ili članovima i korisnicima mirovinskog programa.

2. Ako se imovina *institucije za strukovno mirovinsko osiguranje povezana s mirovinskim programom* sastoji od druge imovine osim imovine iz stavka 1., depozitar provjerava *je li institucija za strukovno mirovinsko osiguranje vlasnik* imovine te vodi evidenciju *te* imovine. Provjera se provodi na temelju informacija ili dokumenata koje je dostavila institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ili na temelju vanjskih dokaza ako su oni dostupni. Depozitar ažurira svoju evidenciju.

3. Države članice osiguravaju da je depozitar odgovoran instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje* te članovima i korisnicima za svaki njihov gubitak nastao zbog neopravdanog neizvršavanja ili nepravilnog izvršavanja obveza depozitara.
4. Države članice osiguravaju da na odgovornost depozitara, kako je navedeno u stavku 3., ne utječe činjenica da je svu imovinu ili dio imovine koja mu je povjerena na pohranu povjerio trećoj strani.
5. Ako ne imenuju depozitara za pohranu imovine, institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* dužne su barem:
 - (a) osigurati da se s financijskim instrumentima postupa s dužnom pažnjom i da su oni zaštićeni;
 - (b) voditi evidenciju koja *instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje* omogućava da u svakom trenutku i bez odgode *utvrdi* svu imovinu;
 - (c) poduzimati potrebne mjere za izbjegavanje sukoba interesa *u vezi s pohranom imovine*;
 - (d) na zahtjev obavijestiti *nadležna tijela* o načinu pohrane imovine.

Članak 35.

Nadzorne dužnosti

1. Uz zadaće iz članka 34. stavaka 1. i 2. depozitar imenovan za nadzorne dužnosti:
 - (a) provodi upute institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*, osim ako su one protivne nacionalnom pravu ili pravilima institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*;
 - (b) osigurava da u transakcijama koje uključuju imovinu institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje povezanu s mirovinskim programom* svaka naknada instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje* bude doznačena u uobičajenim rokovima; i
 - (c) osigurava da se prihod od imovine rabi u skladu s pravilima institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., matična država članica institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* može utvrditi druge nadzorne dužnosti koje depozitar mora obavljati.
3. Ako ne imenuje depozitara za nadzorne dužnosti, institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* provodi postupke kojima se osigurava da se zadaće, čiji je nadzor inače povjeren depozitarima, propisno izvršavaju u okviru institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.

GLAVA IV.

INFORMACIJE KOJE SE DAJU POTENCIJALNIM ČLANOVIMA, ČLANOVIMA I KORISNICIMA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 36.

Načela

1. ***Uzimajući u obzir vrstu*** uspostavljenog mirovinskog programa države članice osiguravaju da svaka institucija ***za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad*** na njihovim državnim područjima pruža:
 - (a) potencijalnim članovima: ■ barem informacije navedene u ***članku 41.*** ■ ;
 - (b) ***članovima: barem informacije navedene u člancima od 37. do 40., 42. i 44. i***
 - (c) ***korisnicima: barem informacije navedene u člancima 37., 43. i 44.***
2. Informacije iz stavka 1.:
 - (a) redovito se ažuriraju;
 - (b) sastavljene su na jasan način, na jasnom, jezgrovitom i razumljivom jeziku, izbjegavajući upotrebu žargona i tehničkih termina ako je umjesto njih moguće koristiti svakodnevne riječi;

- (c) ne dovodite u zabludu te je osigurana usklađenost terminologije i sadržaja;
- (d) prikazane su na lako čitljiv način ■ ;
- (e) *dostupne su na službenom jeziku države članice čije se socijalno i radno pravo koje je mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjuje na dotični mirovinski program;*
- (f) *stavljaju se na raspolaganje potencijalnim članovima, članovima i korisnicima besplatno, elektroničkim putem, između ostalog na trajnom mediju ili preko internetskih stranica, ili u papirnatom obliku.*

3. *Države članice mogu donijeti ili zadržati dodatne odredbe o informacijama koje se daju potencijalnim članovima, članovima i korisnicima.*

Članak 37.

Opće informacije o mirovinskom programu

1. Države članice, u pogledu svih institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima, osiguravaju dostatnu obaviještenost članova *i korisnika* o *dotičnom mirovinskom programu kojim upravlja institucija za strukovno mirovinsko osiguranje*, posebno o:
 - (a) *nazivu institucije za strukovno mirovinsko osiguranje, državi članici u kojoj je institucija za strukovno mirovinsko osiguranje registrirana ili u kojoj ima odobrenje za rad te nazivu njezina nadležnog tijela;*
 - (b) pravima i obvezama strana uključenih u mirovinski program;
 - (c) *informacijama o ulagačkom profilu;*
 - (d) *vrsti financijskih rizika koje snose članovi i korisnici;*
 - (e) *uvjetima u vezi s potpunim ili djelomičnim jamstvima u okviru mirovinskog programa ili u vezi s određenom razinom primanja ili, ako takvo jamstvo nije predviđeno u okviru mirovinskog programa, izjavi u tu svrhu;*
 - (f) *mehanizmima zaštite stečenih prava ili mehanizmima smanjenja primanja, ako postoje;*

- (g) *ako članovi snose rizik ulaganja ili mogu donositi odluke o ulaganju, informacijama o povijesnim prinosima ulaganja koja su povezana s mirovinskim programom za najmanje pet godina ili za sve godine u kojima je program poslovao ako je to razdoblje kraće od pet godina;*
- (h) *strukturi troškova koje snose članovi i korisnici, za programe koji ne osiguravaju određenu razinu primanja;*
- (i) *dostupnim opcijama za članove i korisnike u pogledu njihovih mirovina;*
- (j) *u slučaju da član ima pravo prijenosa mirovinskih prava, dodatnim informacijama u vezi s načinom tog prijenosa.*

2. Za programe u kojima članovi snose rizik ulaganja i koji predviđaju više od jedne opcije s različitim ulagačkim profilima, članovi se ■ obavješćuju o uvjetima u pogledu raspona dostupnih ulagačkih opcija i, **ako je to primjenjivo**, standardne ulagačke opcije i ■ o pravilu mirovinskog programa prema kojem se određenom članu dodjeljuje određena ulagačka opcija.

3. Članovi i korisnici ili njihovi predstavnici u razumnom roku primaju sve relevantne informacije o promjenama pravila mirovinskog programa. *Osim toga, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje stavljaju im na raspolaganje objašnjenje utjecaja značajnih promjena tehničkih pričuva na članove i korisnike.*
4. *Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje stavljaju na raspolaganje opće informacije o mirovinskom programu navedene u ovom članku.*

POGLAVLJE 2.

Izvještaj o mirovinskim primanjima i dodatne informacije

Članak 38.

Opće odredbe

1. Države članice zahtijevaju od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* da sastave *sažet* dokument koji sadržava ključne informacije za svakog člana, *uzimajući u obzir specifičnosti nacionalnih mirovinskih sustava i mjerodavnog nacionalnog socijalnog, radnog i poreznog prava* („izvještaj o mirovinskim primanjima”). *Naslov tog dokumenta sadržava izraz „izvještaj o mirovinskim primanjima”.*
2. *Točan datum na koji se odnose informacije iz izvještaja o mirovinskim primanjima navodi se na jasno vidljivom mjestu.*
3. Države članice *zahtijevaju* da informacije sadržane u izvještaju o mirovinskim primanjima *budu točne*, ažurirane te da se besplatno dostavljaju svakom članu **elektroničkim putem, između ostalog na trajnom mediju ili preko internetskih stranica, ili u papirnatom obliku, najmanje jednom godišnje. Na zahtjev se članovima, uz informacije dostavljene elektroničkim putem, dostavlja i primjerak u papirnatom obliku.**

4. Svaka značajna promjena informacija sadržanih u izvještaju o mirovinskim primanjima u usporedbi s prethodnom godinom jasno se *navodi*.
5. *Države članice određuju pravila za utvrđivanje pretpostavki projekcija iz članka 39. stavka 1. točke (d). Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje primjenjuju ta pravila kako bi, kada je to relevantno, utvrdile godišnju stopu nominalnog povrata ulaganja, godišnju stopu inflacije i trend budućih plaća.*

Članak 39.

Izvještaj o mirovinskim primanjima

1. *Izvještaj o mirovinskim primanjima sadržava barem sljedeće ključne informacije za članove:*
 - (a) *osobne podatke člana, uključujući, ovisno o tome što je primjenjivo, jasnu naznaku zakonske dobi umirovljenja, dobi umirovljenja utvrđene u mirovinskom programu ili one koju je procijenila institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ili dobi umirovljenja koju je odredio član;*
 - (b) *naziv institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i njezinu kontaktnu adresu te naznaku mirovinskog programa člana;*
 - (c) *ako je to primjenjivo, informacije o potpunim ili djelomičnim jamstvima u okviru mirovinskog programa i, ako je relevantno, o tome gdje se mogu pronaći dodatne informacije;*

- (d) *informacije o projekcijama mirovinskih primanja temeljene na mirovinskoj dobi utvrđenoj u točki (a) i izjavu o odricanju od odgovornosti u kojoj se navodi da bi se te projekcije mogle razlikovati od konačnog iznosa ostvarenih primanja. Ako se projekcije mirovinskih primanja temelje na ekonomskim scenarijima, te informacije također sadrže najbolji mogući scenarij i nepovoljan scenarij, uzimajući u obzir specifičnost mirovinskog programa;*
- (e) *informacije o stečenim pravima ili akumuliranim sredstvima, uzimajući u obzir specifičnost mirovinskog programa;*
- (f) *informacije o doprinosima koje su u mirovinski program uplatili pokroviteljsko poduzeće i član, barem tijekom posljednjih 12 mjeseci, uzimajući u obzir specifičnost mirovinskog programa;*
- (g) *raščlanjene troškove koje je oduzela institucija za strukovno mirovinsko osiguranje barem tijekom posljednjih 12 mjeseci;*
- (h) *informacije o razinama pokrića mirovinskog programa kao cjeline.*

2. *U skladu s člankom 60. države članice razmjenjuju najbolje prakse u vezi s formatom i sadržajem izvještaja o mirovinskim primanjima.*

Članak 40.

Dodatne informacije

1. U izvještaju o mirovinskim primanjima *navodi se gdje se i na koji način mogu dobiti* dodatne informacije, između ostalog:
 - (a) **█** daljnje *praktične* informacije *o opcijama člana u okviru mirovinskog programa;*
 - (b) **█** informacije *navedene u člancima 29. i 30.;*
 - (c) *ako je to primjenjivo*, informacije o pretpostavkama korištenima za iznose izražene u rentama, posebno s obzirom na stopu rente, vrstu pružatelja usluge i trajanje rente **█**;
 - (d) *informacije o razini* primanja u slučaju prestanka zaposlenja.

2. *Za mirovinske programe u kojima članovi snose rizik ulaganja i u kojima se članu posebnim pravilom određenim u mirovinskom programu nameće ulagačka opcija, u izvještaju o mirovinskim primanjima navodi se gdje su dostupne dodatne informacije.*

█

POGLAVLJE 3.

Ostale informacije i dokumenti koji se pružaju

Članak 41.

Informacije koje se daju potencijalnim članovima

1. *Države članice zahtijevaju od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje da osiguraju da potencijalni članovi koji nisu automatski učlanjeni u neki mirovinski program prije nego se učlane u taj mirovinski program budu obaviješteni o sljedećem:*
 - (a) *svim relevantnim opcijama koje su im dostupne, uključujući ulagačke opcije;*
 - (b) *relevantnim značajkama mirovinskog programa uključujući vrste primanja;*
 - (c) *informacijama o tome jesu li i na koji način u investicijskom pristupu razmotreni okolišni, klimatski i socijalni čimbenici te čimbenici povezani s korporativnim upravljanjem; i*
 - (d) *o tome gdje su dostupne dodatne informacije.*

2. *Ako članovi snose rizik ulaganja ili mogu donositi odluke o ulaganju, potencijalnim članovima daju se informacije o povijesnim prinosima ulaganja koja su povezana s mirovinskim programom za najmanje pet godina ili za sve godine u kojima je program poslovao ako je to razdoblje kraće od pet godina te informacije o strukturi troškova koje snose članovi i korisnici.*
3. *Države članice zahtijevaju od institucija za strukovno mirovinsko da osiguraju da potencijalni članovi koji su automatski učlanjeni u neki mirovinski program budu odmah nakon njihova učlanjenja obaviješteni o:*
- (a) svim relevantnim opcijama koje su im dostupne, uključujući ulagačke opcije;*
 - (b) relevantnim značajkama mirovinskog programa uključujući vrste primanja;*
 - (c) informacijama o tome jesu li i na koji način u investicijski pristupu razmotreni okolišni, klimatski, socijalni čimbenici te čimbenici povezani s korporativnim upravljanjem; i*
 - (d) tome gdje su dostupne dodatne informacije.*

Članak 42.

Informacije koje se daju članovima tijekom faze prije umirovljenja

Osim izvještaja o mirovinskim primanjima, institucije za *strukovno mirovinsko osiguranje* svakom članu, *pravovremeno* prije dobi umirovljenja kako je *navedeno u članku 39. stavku 1. točki (a)* ili na zahtjev člana, pružaju ■ informacije o dostupnim opcijama isplate njegove mirovine.

Članak 43.

Informacije koje se daju korisnicima tijekom faze isplate

1. *Države članice zahtijevaju od institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* da korisnicima *periodično* pružaju informacije o dospjelim primanjima i odgovarajućim mogućnostima isplate.
2. *Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje bez odgode obavješćuju korisnike nakon donošenja konačne odluke kojom se smanjuje razina dospjelih primanja kao i tri mjeseca prije provedbe te odluke.*
3. Kada znatnu razinu rizika ulaganja u fazi isplate snose korisnici, države članice *redovito* osiguravaju korisnicima odgovarajuće informacije.

Članak 44.

Dodatne informacije koje se članovima i korisnicima daju na zahtjev

Na zahtjev člana, korisnika ili njihovih predstavnika, institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* pruža sljedeće dodatne informacije:

- (a) godišnje financijske izvještaje i godišnja izvješća iz članka 29. ili, ako je neka institucija za *strukovno mirovinsko osiguranje* nadležna za više od jednog programa, one izvještaje i ona izvješća koji se odnose na njihov mirovinski program;
- (b) izjavu o načelima politike ulaganja iz članka 30.;
- (c) *sve dodatne* informacije o pretpostavkama korištenima za izradu projekcija iz članka 39. stavka 1. točke (d).

Glava V.

BONITETNI NADZOR

Poglavlje 1.

Opća pravila o bonitetnom nadzoru

Članak 45.

Glavni cilj bonitetnog nadzora

1. Glavni cilj bonitetnog nadzora jest zaštita prava članova i korisnika *te osiguranje stabilnosti i dobrog funkcioniranja institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.*
2. **█** Države članice osiguravaju da nadležna tijela *raspoložu odgovarajućim sredstvima i da posjeduju relevantno stručno znanje, kapacitete i mandat za ostvarenje glavnog cilja nadzora iz stavka 1.*

Članak 46.

Opseg bonitetnog nadzora

Države članice osiguravaju da institucije za strukovno mirovinsko osiguranje podliježu bonitetnom nadzoru, uključujući, ako je to primjenjivo potrebi, nadzor nad:

- (a) uvjetima poslovanja;
- (b) tehničkim pričuva; i
- (c) pokrićem tehničkih pričuva;
- (d) regulatornim kapitalom;
- (e) raspoloživom granicom solventnosti;
- (f) potrebnom granicom solventnosti;
- (g) pravilima ulaganja;
- (h) upravljanjem ulaganjima;
- (i) *sustavom upravljanja*; i
- (j) informacijama koje se pružaju članovima i korisnicima.

Članak 47.

Opća načela bonitetnog nadzora

1. Nadležna tijela matične države članice odgovorna su za bonitetni nadzor nad institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje.
2. Države članice osiguravaju da se nadzor temelji na pristupu **koji je okrenut budućnosti i** koji se temelji na riziku.
3. Nadzorom nad institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** obuhvaćena je odgovarajuća kombinacija neizravnih djelatnosti i izravnih nadzora.
4. Nadzorne ovlasti primjenjuju se na način koji je pravodoban i razmjeran **veličini, vrsti, opsegu i složenosti djelatnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.**
5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela na odgovarajući način uzimaju u obzir mogući utjecaj svojih djelovanja na stabilnost financijskih sustava u Uniji, a posebno u izvanrednim situacijama.

Članak 48.

Ovlasti interveniranja i dužnosti nadležnih tijela

1. Nadležna tijela zahtijevaju od svih institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje koje su registrirane ili imaju odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima da imaju pouzdane administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole.
2. *Ne dovodeći u pitanje nadzorne ovlasti nadležnih tijela i pravo država članica da predvide i izriču kaznene sankcije, države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela mogu izricati administrativne sankcije i druge mjere koje se primjenjuju na sva kršenja nacionalnih odredbi kojima se provodi ova Direktiva, te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se zajamčila njihova provedba. Države članice osiguravaju da su njihove administrativne sankcije i druge mjere učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.*
3. *Države članice mogu odlučiti ne utvrditi pravila za administrativne sankcije iz ove Direktive za kršenja koja su podložna kaznenim sankcijama prema svojem nacionalnom pravu. U tom slučaju države članice Komisiji priopćuju relevantne odredbe kaznenog prava.*

4. *Države članice osiguravaju da nadležna tijela bez nepotrebne odgode objave sve administrativne sankcije ili druge mjere koje su izrečene za kršenja nacionalnih odredbi kojima se provodi ova Direktiva i protiv kojih nije pravovremeno podnesena žalba, uključujući informacije o vrsti i svojstvima kršenja i identitetu odgovornih osoba. Međutim, ako nadležno tijelo smatra objavljivanje identiteta pravnih osoba ili identiteta ili osobnih podataka fizičkih osoba nerazmjernim nakon što je provedena procjena o razmjernosti objavljivanja takvih podataka za svaki pojedini slučaj, ili ako bi objavljivanje ugrozilo stabilnost financijskih tržišta ili istraga u tijeku, nadležna tijela mogu odlučiti odgoditi objavljivanje, otkazati ga ili objaviti sankcije anonimno.*
5. U svakoj odluci kojom se zabranjuju ili ograničuju djelatnosti neke institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* moraju biti navedeni detaljni razlozi za takvu odluku i nju se mora priopćiti dotičnoj instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje*. *Ta se odluka također priopćava EIOPA-i koja je dostavlja svim nadležnim tijelima u slučaju prekogranične djelatnosti kako je navedeno u članku 11.*

6. Nadležna tijela također mogu ograničiti ili zabraniti slobodno raspolaganje imovinom institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*, posebno ako:
- (a) institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* nije osigurala dostatne tehničke pričuve s obzirom na cjelokupno poslovanje ili raspolaže nedostatnom imovinom za pokriće tehničkih pričuva;
 - (b) institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ne raspolaže regulatornim kapitalom.
7. Radi zaštite interesa članova i korisnika, nadležna tijela mogu ovlasti osoba koje vode instituciju *za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima, u skladu s pravom matične države članice, u cijelosti ili djelomično prenijeti na posebnog predstavnika koji je stručan za izvršavanje tih ovlasti.
8. Nadležna tijela mogu zabraniti ili ograničiti djelatnosti institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima posebno ako:
- (a) institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ne štiti interese članova i korisnika programa na odgovarajući način;

- (b) institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* više ne ispunjava uvjete poslovanja;
 - (c) institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ozbiljno zanemaruje svoje obveze na temelju propisa kojima podliježe;
 - (d) u slučaju prekogranične djelatnosti, institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ne poštuje zahtjeve socijalnog i radnog prava države članice domaćina mjerodavnog za područje *programa strukovnog mirovinskog osiguranja*.
9. Države članice osiguravaju da odluke donesene o instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje* na temelju zakona i drugih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom podliježu pravu *na žalbu pred* sudom.

Članak 49.

Postupak nadzornog pregleda

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela *imaju potrebne ovlasti za pregled* strategije, *procedura* i *postupaka* izvješćivanja koje su uspostavile institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* kako bi se uskladile sa zakonima i drugim propisima donesenima na temelju ove Direktive, *uzimajući u obzir veličinu, vrstu, opseg i složenost djelatnosti institucije za strukovno mirovinsko osiguranje*.

Tim pregledom uzimaju se u obzir okolnosti u kojima posluju institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* i, prema potrebi, osobe koje za njih obavljaju izdvojene ključne funkcije ili bilo koje druge poslove. Pregledom su obuhvaćeni sljedeći elementi:

- (a) procjena kvalitativnih zahtjeva povezanih sa sustavom upravljanja;

- (b) procjena rizika s kojima se suočava institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*;
 - (c) procjena sposobnosti institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* da procijeni te rizike *i njima upravlja*.
2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju alate za praćenje, uključujući testove otpornosti na stres, koji im omogućuju da utvrde pogoršanje financijskih uvjeta u instituciji *za strukovno mirovinsko osiguranje* i da prate način na koji se pogoršanja otklanja.
 3. Nadležna tijela imaju potrebne ovlasti da od institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* zahtijevaju otklanjanje slabosti ili nedostataka utvrđenih u postupku nadzornog pregleda.
 4. Nadležna tijela definiraju minimalnu učestalost i područje primjene pregleda utvrđenog u stavku 1. uzimajući u obzir veličinu, vrstu, opseg i složenost djelatnosti dotične institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.

Članak 50.

Informacije koje se pružaju nadležnim tijelima

Države članice nadležnim tijelima osiguravaju potrebne ovlasti i sredstva s obzirom na svaku instituciju *za strukovno mirovinsko osiguranje koja je registrirana ili ima odobrenje za rad* na njihovim državnim područjima:

- (a) da *u bilo kojem trenutku* mogu zahtijevati od institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje, administrativnog, upravljačkog ili nadzornog tijela institucije za strukovno mirovinsko osiguranje* ili osoba koje stvarno *upravljaju institucijom za strukovno mirovinsko osiguranje ili obavljaju ključne funkcije* dostavljanje informacija o svim poslovnim pitanjima ili prosljeđivanje svih poslovnih dokumenata;

- (b) da nadziru odnose između institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* i drugih društava ili između institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje* ako *te* institucije za strukovno mirovinsko osiguranje *izdvoje* ključne funkcije ili bilo koje druge poslove tim drugim društvima ili drugim institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje i u slučaju svakog naknadnog ponovnog izdvajanja funkcija ili poslova tim drugim društvima ili institucijama *za strukovno mirovinsko osiguranje*, što utječe na financijsku situaciju institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* ili je u materijalnom smislu relevantno za djelotvoran nadzor;
- (c) da dobivaju ■ sljedeće dokumente: *vlastite* procjene rizika, izjave o načelima politike ulaganja, ■ godišnje financijske izvještaje i godišnja izvješća ■ te sve ostale dokumente potrebne za nadzor.
- (d) da utvrde koji su dokumenti potrebni u svrhu nadzora, uključujući:
- i. interna izvješća za razdoblja tijekom godine;
 - ii. aktuarska vrednovanja i detaljne pretpostavke;
 - iii. studije o imovini i obvezama;
 - iv. dokaz o usklađenosti s načelima politike ulaganja;
 - v. dokaz da se doprinosi plaćaju prema planu;
 - vi. izvješća osoba odgovornih za reviziju godišnjih financijskih izvještaja iz članka 29.;

- (e) da obavljaju izravni nadzor u prostorijama institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** i, prema potrebi, nad izdvojenim i svim naknadnim ponovno izdvojenim poslovima s ciljem provjere toga obavljaju li se ti poslovi u skladu s nadzornim pravilima.
- (f) da u bilo kojem trenutku zatraže informacije od institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** o izdvojenim i svim naknadnim ponovno izdvojenim poslovima.

Članak 51.

Transparentnost i odgovornost

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela obavljaju zadaće utvrđene u **ovoj Direktivi** na transparentan, **neovisan** i odgovoran način, uz dužno uvažavanje zaštite povjerljivih informacija.
2. Države članice osiguravaju objavu sljedećih informacija:
 - (a) tekstova zakona i drugih propisa te općih smjernica u području **programa strukovnog mirovinskog osiguranja** te informacija o tome je li država članica odlučila primjenjivati ovu Direktivu u skladu s člancima 4. i 5.;
 - (b) informacija o postupku nadzornog pregleda kako je navedeno u članku 49.;
 - (c) skupnih statističkih podataka o ključnim aspektima primjene bonitetnog okvira;

- (d) *glavnog cilja* bonitetnog nadzora i **■** informacija o glavnim funkcijama i aktivnostima *nadležnih tijela*;
 - (e) pravila o **■** administrativnim sankcijama *i drugim mjerama* koje se primjenjuju u slučaju kršenja nacionalnih odredbi donesenih na temelju ove Direktive.
3. Države članice osiguravaju uspostavu i primjenu transparentnih postupaka za imenovanje i razrješenje članova upravnih i upravljačkih tijela svojih nadležnih tijela.

Poglavlje 2.

Poslovna tajna i razmjena informacija

Članak 52.

Poslovna tajna

1. Države članice utvrđuju pravila kojima se osigurava da sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela, kao i revizori te stručnjaci koji djeluju u ime tih tijela imaju obvezu čuvanja poslovne tajne. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, navedene osobe ne smiju otkriti povjerljive informacije koje dobiju tijekom obavljanja svojih dužnosti ni jednoj osobi ili tijelu, osim u sažetom ili skupnom obliku osiguravajući pritom da nije moguće identificirati pojedinačne institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje*.
2. Odstupajući od stavka 1., ako je u tijeku likvidacija mirovinskog programa, *države članice mogu dopustiti otkrivanje povjerljivih informacija* u građanskim ili trgovačkim postupcima.

Članak 53.

Upotreba povjerljivih informacija

Države članice osiguravaju da nadležna tijela koja prime povjerljive informacije na temelju ove Direktive te informacije upotrebljavaju samo tijekom obavljanja svojih dužnosti i u sljedeće svrhe:

- (a) radi provjere jesu li institucije **za strukovno mirovinsko osiguranje** prije početka obavljanja svojih djelatnosti ispunile uvjete za **početak obavljanja poslova strukovnog mirovinskog osiguranja**;
- (b) radi olakšavanja praćenja djelatnosti institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje**, uključujući praćenje tehničkih pričuva, solventnosti, sustava upravljanja te informacija pruženih članovima i korisnicima;
- (c) radi određivanja korektivnih mjera, uključujući administrativne sankcije;
- (d) **ako je to dozvoljeno nacionalnim pravom, radi objavljivanja ključnih pokazatelja uspješnosti za svaku pojedinačnu instituciju za strukovno mirovinsko osiguranje, koji mogu pomoći članovima i korisnicima u donošenju financijskih odluka u vezi sa svojom mirovinom**;
- (e) u okviru žalbi protiv odluka nadležnih tijela donesenih u skladu s odredbama kojima se prenosi ova Direktiva;
- (f) u sudskim postupcima povezanim s odredbama kojima se prenosi ova Direktiva.

Članak 54.

Pravo Europskog parlamenta na istragu

Člancima 52. i 53. ne dovodi se u pitanje pravo na istragu koje je Europskom parlamentu dodijeljeno člankom 226. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 55.

Razmjena informacija među tijelima

1. ***Člancima 52. i 53. ne sprečava se ni jedno od sljedećeg:***
 - (a) razmjena informacija između nadležnih tijela u istoj državi članici pri obavljanju njihovih nadzornih funkcija;
 - (b) razmjena informacija između nadležnih tijela u različitim državama članicama pri obavljanju njihovih nadzornih funkcija;
 - (c) razmjena informacija između nadležnih tijela i bilo kojeg od sljedećih tijela ili osoba koje se nalaze u istoj državi članici prilikom obavljanja njihovih nadzornih funkcija:
 - i. tijela nadležnih za nadzor nad subjektima u financijskom sektoru i drugim financijskim organizacijama te tijela nadležnih za nadzor nad financijskim tržištima;

- ii. tijela zaduženih za održavanje stabilnosti financijskog sustava u državama članicama primjenom makrobonitetnih pravila;
 - iii. tijela uključenih u *likvidaciju* mirovinskog programa i u druge slične postupke;
 - iv. reorganizacijskih tijela čiji je cilj zaštita stabilnosti financijskog sustava;
 - v. osoba nadležnih za obavljanje zakonom propisanih revizija financijskih izvještaja institucija *za strukovno mirovinsko osiguranje*, društava za osiguranje i ostalih financijskih institucija;
- (d) otkrivanje informacija potrebnih za obavljanje njihovih dužnosti tijelima koja provode *likvidaciju* mirovinskog programa.
2. Informacije koje prime tijela i osobe iz stavka 1. podliježu pravilima u pogledu poslovne tajne utvrđenima u članku 52.

3. **Člancima 52. i 53.** ne sprečavaju se države članice da dopuste razmjenu informacija između nadležnih tijela i:

- (a) tijela nadležnih za nadzor nad tijelima uključenima u **likvidaciju** mirovinskih programa i druge slične postupke;
- (b) tijela nadležnih za nadzor nad osobama zaduženima za obavljanje zakonom propisanih revizija financijskih izvještaja institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje**, društava za osiguranje i ostalih financijskih institucija;
- (c) neovisnih aktuara institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje** koji obavljaju nadzor nad tim institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** te tijela nadležnih za nadzor nad tim aktuarima.

Članak 56.

Prijenos informacija središnjim bankama, monetarnim vlastima, europskim nadzornim tijelima i Europskom odboru za sistemske rizike

1. **Člancima 52. i 53.** ne sprečava se nadležno tijelo da prenosi informacije sljedećim subjektima u svrhu obavljanja njihovih zadaća:
- (a) središnjim bankama i drugim tijelima sa sličnom funkcijom u svojstvu monetarnih vlasti;
 - (b) ostalim javnim tijelima nadležnima za nadzor nad platnim sustavima, prema potrebi;
 - (c) Europskom odboru za sistemske rizike, EIOPA-i, europskom nadzornom tijelu (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) koje je osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i europskom nadzornom tijelu

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

(Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) koje je osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

¹ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

2. Člancima od 55. do 58. ne sprečavaju se tijela iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) ovog članka da nadležnim tijelima priopće informacije koje su im potrebne za potrebe članka 53.
3. Informacije primljene u skladu sa stavcima 1. i 2. podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne koji su barem istovrijedni zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi.

Članak 57.

Otkrivanje informacija tijelima državne uprave nadležnima za financijsko zakonodavstvo

1. Člankom 52. stavkom 1., člankom 53. i člankom 58. stavkom 1. države članice ne sprečavaju se u tome da dopuste otkrivanje povjerljivih informacija ***između nadležnih tijela i drugih odjela*** njihove središnje državne uprave ***nadležnih za izvršavanje zakonodavstva u području nadzora nad institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje***, kreditnim institucijama, financijskim institucijama, investicijskim uslugama i društvima za osiguranje ili ***inspektora*** koji djeluju u ime tih ***odjela***.

Takvo otkrivanje provodi se samo ako je potrebno zbog razloga bonitetne kontrole te sprečavanja i sanacije propadajućih institucija **za strukovno mirovinsko osiguranje**. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka, osobe koje imaju pristup informacijama podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne koji su barem istovrijedni zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi. Međutim, države članice osiguravaju da se informacije primljene u skladu s člankom 55. i informacije dobivene izravnom provjerom mogu otkriti samo uz izričitu suglasnost nadležnog tijela od kojeg te informacije potječu ili nadležnog tijela države članice u kojoj je provedena izravna provjera.

2. Države članice mogu dopustiti otkrivanje povjerljivih informacija povezanih s bonitetnim nadzorom nad institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** parlamentarnim istražnim odborima ili revizorskim sudovima u državama članicama tih institucija za strukovno mirovinsko osiguranje te drugim subjektima zaduženima za istrage u državama članicama tih institucija za strukovno mirovinsko osiguranje ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) subjekti na temelju nacionalnog prava imaju nadležnost istražiti ili pregledati djelovanje tijela koja su odgovorna za nadzor nad institucijama **za strukovno mirovinsko osiguranje** ili za zakone kojima je uređen taj nadzor;

- (b) informacije su neophodne za ispunjavanje nadležnosti iz točke (a);
- (c) osobe koje imaju pristup informacijama podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne na temelju nacionalnog prava koji su barem istovrijedni zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi;
- (d) ako informacije potječu iz druge države članice, te informacije smiju se otkriti uz izričitu suglasnost nadležnog tijela od kojeg potječu i samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

Članak 58.

Uvjeti za razmjenu informacija

1. Za razmjenu informacija na temelju članka 55., prijenos informacija na temelju članka 56. i otkrivanje informacija na temelju članka 57. države članice zahtijevaju da su ispunjeni barem sljedeći uvjeti:
 - (a) informacije se razmjenjuju, prenose ili otkrivaju u svrhu obavljanja nadzora ili supervizije;
 - (b) primljene informacije podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koja je utvrđena u članku 52.;

(c) ako informacije potječu iz druge države članice, ne otkrivaju se bez izričite suglasnosti nadležnog tijela od kojeg potječu te, prema potrebi, samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

2. Člankom 53. države članice ne sprečavaju se u tome da, s ciljem jačanja stabilnosti i integriteta financijskog sustava, dopuste razmjenu informacija između nadležnih tijela i tijela nadležnih za otkrivanje i istraživanje kršenja prava trgovačkih društava koje se primjenjuje na pokroviteljska poduzeća.

Države članice koje primjenjuju prvi podstavak zahtijevaju da su ispunjeni barem sljedeći uvjeti:

(a) informacije moraju služiti svrsi otkrivanja te istraživanja i pregledavanja kako je navedeno u članku 57. stavku 2. točki (a);

- (b) primljene informacije moraju podlijegati obvezi čuvanja poslovne tajne utvrđenoj u članku 52.;
 - (c) ako informacije potječu iz druge države članice, ne otkrivaju se bez izričite suglasnosti nadležnog tijela od kojeg potječu te, prema potrebi, samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.
3. Ako u nekoj državi članici tijela iz prvog podstavka stavka 2. obavljaju svoju zadaću otkrivanja ili istraživanja uz pomoć osoba koje su zbog svojih specifičnih kompetencija imenovane u tu svrhu, a nisu zaposlene u javnom sektoru, primjenjuje se mogućnost razmjene informacija predviđena u članku 57. stavku 2.

Članak 59.

Nacionalne odredbe bonitetne prirode

1. Države članice izvješćuju EIOPA-u o svojim nacionalnim odredbama bonitetne prirode koje su mjerodavne za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja, a koje nisu obuhvaćene *nacionalnim socijalnim i radnim pravom o organizaciji mirovinskih sustava kako je navedeno* u članku 11. stavku 1.
2. Države članice redovito ažuriraju te informacije i to najmanje svake dvije godine, a EIOPA te informacije objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Glava VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Suradnja između država članica, Komisije i EIOPA-e

1. Države članice osiguravaju na primjeren način jedinstvenu primjenu ove Direktive redovitom razmjenom informacija i iskustava s ciljem razvijanja najboljih praksi u ovoj sferi te uže suradnje ***koja, ako je to primjenjivo, uključuje socijalne partnere***, čime se sprečavaju narušavanja tržišnog natjecanja te stvaraju potrebni uvjeti za neproblematično prekogranično članstvo.
2. Komisija i nadležna tijela država članica blisko surađuju s ciljem olakšavanja nadzora nad poslovanjem institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.

3. Nadležna tijela država članica surađuju s EIOPA-om za potrebe ove Direktive, u skladu s Uredbom (EU) br. 1094/2010 i bez odgode pružaju EIOPA-i sve informacije koje su joj potrebne za obavljanje njezinih zadaća na temelju ove Direktive i Uredbe (EU) br. 1094/2010, u skladu s člankom 35. te uredbe.
4. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i EIOPA-u o svim većim poteškoćama koje se javljaju u pogledu primjene ove Direktive. Komisija, EIOPA i nadležna tijela dotičnih država članica ispituju te poteškoće što je prije moguće radi pronalaženja odgovarajućeg rješenja.

Članak 61.

Obrada osobnih podataka

U vezi s obradom osobnih podataka u okviru ove Direktive, institucije *za strukovno mirovinsko osiguranje* i nadležna tijela obavljaju svoje zadaće za potrebe ove Direktive u skladu s *Uredbom (EU) 2016/679*. U vezi s obradom osobnih podataka koju provodi EIOPA u okviru ove Direktive, EIOPA poštuje Uredbu (EZ) br. 45/2001.

Članak 62.

Evaluacija i preispitivanje

1. ***Do ... [šest godina*** nakon dana stupanja ove Direktive na snagu], Komisija preispituje ovu Direktivu te o njezinoj provedbi i učinkovitosti izvješćuje Europski parlament i Vijeće.
2. ***Preispitivanjem iz stavka 1. posebno se razmatra sljedeće:***
 - (a) ***adekvatnost ove Direktive iz bonitetne i upravljačke perspektive;***
 - (b) ***prekogranična djelatnost;***
 - (c) ***iskustvo stečeno pri primjeni ove Direktive i njezin utjecaj na stabilnost institucija za strukovno mirovinsko osiguranje;***
 - (d) ***izvještaj o mirovinskim primanjima.***

Članak 63.

Izmjena Direktive 2009/138/EZ

Direktiva 2009/138/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U članku 13. točka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„(7) „reosiguranje” znači jedno od sljedećeg:

- (a) *djelatnost koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupilo društvo za osiguranje odnosno društvo za osiguranje iz treće zemlje ili drugo društvo za reosiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje;*
- (b) *u slučaju udruge osiguratelja i osiguravajućih društava poznate kao Lloyd’s, djelatnost koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupio bilo koji član udruge Lloyd’s, društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje koje nije udruga osiguratelja i osiguravajućih društava poznata kao Lloyd’s; ili*
- (c) *osiguranje koje društvo za reosiguranje pruža instituciji obuhvaćenoj područjem primjene Direktive (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća**[direktiva o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje II];*

* *Direktiva (EU) ... od ... o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L ...)*”;

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj Direktive iz dokumenta PE-CONS 35/16(2014/0091(COD)) te u bilješku umetnuti broj, naslov, datum i upućivanje na SL za tu direktivu.

2. ***U članku 308.b stavak 15. zamjenjuje se sljedećim:***

„15. Ako na dan stupanja na snagu ove Direktive, matične države članice primjenjuju odredbe iz članka 4. Direktive (EU) ...*⁺, te matične države članice mogu nastaviti primjenjivati zakone i druge propise koje su donijele radi usklađivanja s člancima od 1. do 19., člancima od 27. do 30., člancima od 32. do 35. i člancima od 37. do 67. Direktive 2002/83/EZ koji su na snazi 31. prosinca 2015. tijekom prijelaznog razdoblja koje ističe 31. prosinca 2022.

Ako matična država članica nastavi primjenjivati navedene zakone i druge propise, društva za osiguranje u toj matičnoj državi članici izračunavaju svoj potrebni solventni kapital kao zbroj sljedećeg:

- (a) nominalnog potrebnog solventnog kapitala s obzirom na njihove djelatnosti osiguranja, izračunatog bez poslova strukovnog mirovinskog osiguranja na temelju članka 4. Direktive (EU) .../...⁺;
- (b) granice solventnosti u pogledu poslova strukovnog mirovinskog osiguranja, izračunate u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su doneseni radi usklađivanja s člankom 28. Direktive 2002/83/EZ.

Komisija do 31. prosinca 2017. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o tome treba li produljiti rok iz prvog podstavka, ***uzimajući u obzir promjene prava Unije ili nacionalnog prava koje proizlaze iz ove Direktive.***”.

I

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj Direktive iz dokumenta PE-CONS 35/16 (2014/0091(COD)).

Članak 64.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s *ovom Direktivom* do ... [24 mjeseca nakon dana stupanja na snagu *ove Direktive*]. *One* Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te *mjere*, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 65.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2003/41/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu I. dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od ... **[24 mjeseca nakon dana stupanja na snagu ove Direktive]** ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datumâ početka primjene direktiva koji su navedeni u Prilogu I. dijelu B.

Upućivanja na Direktivu 2003/41/EZ stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 66.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

I

Članak 67.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

PRILOG I.

Dio A

Direktiva stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena (iz članka 65.)

Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i
Vijeća

(SL L 235, 23.9.2003., str. 10.)

Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i
Vijeća

samo članak 303.

(SL L 335, 17.12.2009., str. 1.)

Direktiva 2010/78/EU Europskog parlamenta i
Vijeća

samo članak 4.

(SL L 331, 15.12.2010., str. 120.)

Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i
Vijeća

samo članak 62.

(SL L 174, 1.7.2011., str. 1).

Direktiva 2013/14/EU Europskog parlamenta i
Vijeća

samo članak 1.

(SL L 145, 31.5.2013., str. 1.)

Dio B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo i početka primjene (iz članka 65.)

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum primjene
2003/41/EZ	23.9.2005.	23.9.2005.
2009/138/EZ	31.3.2015.	1.1.2016.
2010/78/EU	31.12.2011.	31.12.2011.
2011/61/EU	22.7.2013.	22.7.2013.
2013/14/EU	21.12.2014.	21.12.2014.

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Direktiva 2003/41/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6. točka (a)	Članak 6. stavak 1,
Članak 6. točka (b)	Članak 6. stavak 2.
Članak 6. točka (c)	Članak 6. stavak 3.
Članak 6. točka (d)	Članak 6. stavak 4.
Članak 6. točka (e)	Članak 6. stavak 5.
Članak 6. točka (f)	Članak 6. stavak 6.
	Članak 6. stavak 7.
Članak 6. točka (g)	Članak 6. stavak 8.
Članak 6. točka (h)	Članak 6. stavak 9.
Članak 6. točka (i)	Članak 6. stavak 10.
Članak 6. točka (j)	Članak 6. stavak 11.
	Članak 6. stavci od 12. do 19.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9. stavak 1. točka (a)	Članak 9.
Članak 9. stavak 1. točka (c)	Članak 10. stavak 1. točka (a)
Članak 9. stavak 1. točka (e)	Članak 10. stavak 1. točka (b)
Članak 9. stavak 2.	Članak 10. stavak 2.
Članak 20., članak 9. stavak 5.	Članak 11.
	Članak 12.
Članak 15. stavci od 1. do 5.	Članak 13. stavci od 1. do 5.
Članak 15. stavak 6.	
Članak 16.	Članak 14.
Članak 17.	Članak 15.
Članak 17.a stavci od 1. do 4.	Članak 16. stavci od 1. do 4.
Članak 17.a stavak 5.	
Članak 17.b	Članak 17.
Članak 17.c	
Članak 17.d	Članak 18.
Članak 18.	Članak 19.
	Članak 20.
	Članak 21.
Članak 9. stavak 1. točka (b)	Članak 22. stavak 1.
	Članak 22. stavci od 2. do 7.
	Članak 23.
	Članak 24.
	Članak 25.

Članak 10.
Članak 12.
Članak 9. stavak 4.

Članak 19. stavak 1.
Članak 19. stavak 2. drugi podstavak

Članak 19. stavak 2. prvi podstavak
Članak 19. stavak 3.

Članak 9. stavak 1. točka (f)
Članak 11. stavak 4. točka (c)
Članak 11. stavak 2. točka (b)

Članak 11. stavak 4. točka (b)

Članak	11.	stavak	5.
Članak	11.	stavak 2. točka	(a)
Članak	11.	stavak	3.

Članak	14.	stavak	1.
Članak	14.	stavak 1. prvi podstavak	

Članak	14.	stavak 1. drugi podstavak	
Članak	14.	stavci od 3. do 5.	

Članak	13.	stavak	1.
Članak	13.	stavak	2.

Članak 26.
Članak 27.
Članak 28.
Članak 29.
Članak 30.
Članak 31. stavak 1.
Članak 31. stavci od 2. do 7.
Članak 32.
Članak 33. stavak 1.
Članak 33. stavak 2.
Članak 33. stavak 3.
Članak 33. stavak 4.
Članak 33. stavci od 5. do 8.
Članak 34.
Članak 35.
Članak 36.
Članak 37. stavak 1.
Članak 37. stavak 2.
Članak 37. stavak 3.
Članak 37. stavak 4.
Članak 38.
Članak 39.
Članak 40. stavak 1. točke od (a) do (c)
Članak 40. stavak 1. točka (d)
Članak 40. stavak 2.
Članak 41.
Članak 42.
Članak 43.
Članak 44. točka (a)
Članak 44. točka (b)
Članak 44. točka (c)
Članak 45.
Članak 46.
Članak 47.
Članak 48. stavak 1.
Članak 48. stavak 2.
Članak 48. stavci od 3. do 5.
Članak 48. stavak 6.
Članak 48. stavci od 7. do 9.
Članak 49.
Članak 50.

Članak 51.
Članak 52.
Članak 53.
Članak 54.
Članak 55.
Članak 56.

Članak 20. stavak 11. prvi podstavak
Članak 20. stavak 11. drugi podstavak
Članak 20. stavak 11. treći i četvrti podstavak
Članak 21.

Članak 22.

Članak 57.
Članak 58.
Članak 59. stavak 1.
Članak 59. stavak 2.

Članak 60.
Članak 61.
Članak 62.
Članak 63.
Članak 63.
Članak 64.
Članak 65.
Članak 66.
Članak 67.

Članak 10.
Članak 12.
Članak 9. stavak 4.

Članak 19. stavak 1.

Članak 19. stavak 2. prvi podstavak
Članak 19. stavak 2. drugi podstavak
Članak 19. stavak 3.

Članak 62. stavak 7.
Članak 63.
Članak 64. stavak 1. točka (a)

Članak 64. stavak 1. točke (b) do (f)
Članak 64. stavak 2.
Članak 65.
Članak 66.
Članak 67.
Članak 68.

Članak 11. stavak 1.

Članak 9. stavak 1. točka (f)

Članak 11. stavak 2. točka (a)

Članak 11. stavak 2. točka (b)

Članak 11. stavak 3.

Članak 11. stavak 4. točke (a) i (b)

Članak 11. stavak 4. točke (c) i (d)

Članak 14. stavak 1.

Članak 14. stavak 2. prvi podstavak

Članak 14. stavak 4. drugi podstavak

Članak 14. stavak 2. drugi podstavak

Članak 14. stavak 3.

Članak 14. stavak 4. prvi podstavak

Članak 14. stavak 5.

Članak 13. stavak 1. točka (a)

Članak 13. stavak 1. točke (b) do (d)

Članak 13. stavak 2.

Članak 69.

Članak 70.

Članak 71.

Članak 72. stavak 1.

Članak 72. stavak 2.

Članak 73. stavci 1. i 2.

Članak 73. stavak 3.

Članak 73. stavak 4.

Članak 74.

Članak 75.

Članak 76.

Članak 77.

Članak 78.

Članak 79.

Članak 80.

Članak 81.

Članak 20. stavak 11. prvi podstavak
Članak 20. stavak 11. drugi podstavak
Članak 20. stavak. 11. treći i četvrti podstavak
Članak 21. stavci 1. i 2.
Članak 21. stavak 2.a
Članak 21. stavak 3.

Članak 21.a
Članak 21.b
Članak 22.
Članak 23.

Članak 24.

Or. en